૪૫૧૮

सत्यनारायणनी कथा.

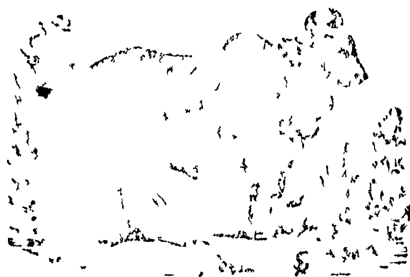
તથા પુજા, ટીકા સહીત.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

મુ. છોટાલાલ છગનલાલ તથા

શા. ફુળચંદ આશારામ.

મુ૦ અમદાવાદ



અમદાવાદ

☞ માણેકચોકમાં ગોળવાળાની ઓળે

"વિજયપ્રવર્તક" પ્રેસમાં મગનલાલ

હરીલાલે છાપી.

સંવત ૧૯૪૭. સને ૧૮૯૧.

કીંમત ૦—૪—૦

[illegible]ळीज्यां गीज्यां आणियां ॥ शाहसारतं करी लोकमां, ते
[illegible]अपरीरथी ना मटे ॥ दयाना प्रभु प्राणपलत्न,
[illegible]हुं अरधुं ना घटे ॥५॥

पद. १८मुं.

[illegible]वां धारयां हुतां ज्यारे मनमांहे जी ॥ त्यारे रीझरा-
[illegible]तां आजतां वनमांहे जी ॥१॥ घरिने गोपरधनरी
[illegible]जी धाज्यां जी ॥ आहुः अथी त्नजां मरणपमाड्यां जी
[illegible] हेटलीजेड घातो ना प्रेगर केहेपायजी ॥ गागरमां
नध लागर समायजी ॥२॥ आपणी तो रह्यां हुतां प्रेहेनी
अांगे जी ॥ प्रीत्नं घणां त्ने. । लवणे लागे जी ॥ म॥

करे गुण गुण शब्द मधुरा, [illegible] अमणा अ[illegible]

ण समजु कामनी कहे, मरम वायक त्रंगने ॥२॥ अल्या

मधूप अजमां आव्यो रहे, छतपार तारो न आलियेत

तुं शाणो छे ते हशे कपटी, पीत्युं मारे जाणीजे

ण ॥३॥ तें अगाउ ज्यां बहु कमण लमरा, प्रीत करी पीतण

गयो ॥ कशी नीरस नलिनी सघणां, गरज सरी छोडीग

यो ॥ [illegible] ॥ तारुं संपे चित्त थयो रयुं नहीं, पेला अैडुसामां म

[illegible] ॥ दयाना प्रभु प्राणवल्लभ, तारी पेठे सकुरयुं ॥ ५॥

पद. १९ मुं.

...ાન પ્રકાશે કીધી ... તે નગર ...

॥ઢાળ.॥

પ્રકાશ્યો નક્ષત્ર જ્યાં થકી એમ, પ્રગટ પાપે સહુ મથી॥ અનુ-
જો આંખો મીચે આનંદથી, એ લોકનો લુંઠ મથી॥૧
॥જીરાસરખા લોકને શું, પાપ રીઝે કે ઓઢીજે॥ પ્રત્ય
ક્ષ પાપરૂપ રહસી રીત, પથ્થરમાં રીત કોઠીજે॥૨॥ ઉપય
ડાહ્યાપણ જ્ઞાનકુહરીનું, અમને પત્રિ લોકની॥ કુબદ્ધિ
શું થતો, માણે મોક્ષ લોકની॥૩॥ એમ કહ્યું હતું
ત્યારે, પ્રથમથી રીત પાણીયા॥ કરાં કહેવાનું નથ રહ્યું, લુંઠો

॥ श्री सत्यनारायण पुजा प्रारंभ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ ॥ आकृष्णेनरजसावर्त्तमा
नोनिवेशयन्नमृतंमर्त्यंच ॥ हिरण्ययेनसविताऽरु
थेनादेवोयातिभूवनानिपश्यन् ॥ १ ॥ सूर्याय
नमः ॥ आवाहयामि ॥ गंधाक्षतपुष्पंसमर्पया
मि॥एवंसर्वत्र ॥इमंदेवाअसपत्नꣳसुवंध्वंमहते
क्षत्रायमहतेज्यैष्ठ्यायमहतेज्यानराज्यायद्रस्यें
द्रियाय ॥ ॥ इमममुष्यपुत्रममुष्यैपुत्रमश्यैविश
एषवोमीराजासोभो ऽस्माकंब्राह्मणानाꣳराजा
॥२॥ चंद्रायनमः ॥ अग्निमूर्द्धादिवःककुत्पति
पृथिव्याअयं ॥ अपाꣳरेताꣳसिजिन्वति ॥३॥
भौमाय० ॥ उद्बुध्यस्वाग्नेप्रतिजागृहित्वमिष्टापु
र्तेसꣳसृजेथामयंच ॥ अस्मित्सधस्थेअध्युत्तर

स्मिन्विश्वेदेवायजमानश्चसीदत ॥ ४॥ बुधायनमः ॥ बृहस्पतेअतियदर्योअर्हाद्युमद्विभातिक्रतुमज्जनेषु ॥ यद्दिदयच्छवसऋतप्रजाततदस्मासुद्रविणंधेहिचित्रं ॥ ५ ॥ बृहस्पतयेनमः अन्नात्परिस्रुतोरसंब्रह्मणाव्यपिबत्क्षत्रंपयः सोमंप्रजापतिः ॥ ऋतेनसत्यमिंद्रियंविपान२शुक्रमंधसइन्द्रस्येंद्रियमिदंपयोमृतंमधु ॥६॥ शुक्रायनमः ॥ शन्नोदेवीरभिष्टयआपोभवंतुपीतये॥शंयोरभिस्रवंतुनः ॥७॥ शनैश्चरायनमः ॥ कयानश्चित्रआभुवदूतिसदावृधःसखा ॥ कयाशचिष्ठयावृता ॥८॥ राहवेनमः ॥ केतुंकृण्वन्नकेतवेपेशोमर्याअपेशसे ॥ समुषद्भिरजायथाः ॥९॥ केतवेनमः ॥ गणानांत्वाइत्यनेनगणेशं

पूजयेत ॥ ब्रह्मजज्ञानंप्रथमंपुरस्ताद्विसीमत्तः सुरुचेवेनआवः ॥ सबुध्न्याउपमाअस्यविष्ठाः सतश्चयोनिमसतश्चविवः ॥ ब्रह्मणेनमः ॥ विष्णोरराटमासिविष्णोः श्नप्त्रेस्थोविष्णोः स्यूरसिविष्णोध्रुवोसि ॥ वैष्णवमसिविष्णवेत्वा ॥ विष्णवेनमः ॥ नमःशंभवायचमयोभवायचनमःशंकरायचमयस्करायचनमःशिवायचशिवतरायच ॥ शिवायनमः ॥ श्रीश्चतेलक्ष्मीश्चपन्त्यावहोरात्रेपार्श्वेनक्षत्राणिरूपमश्विनौव्यात्तम ॥ इष्णान्निषाणमुंमइषाणासर्वलोकमंइषाण ॥ लक्ष्म्यैनमः ॥ ॥ अथसत्यनारायणपूजाविधिः ॥ ॥ व्रतीसंक्रांतौपौर्णमास्यांचैकादस्यांयस्मिन्कस्मिन्दिनेवासायंकाले स्नानंकृत्वापूजा

स्थानमागत्यासनेउपविश्याचम्यपवित्रधारणं
कृत्वागणेशगौरीवरुणदेवतानाप्रतिष्टावाहनेक्
त्वासंकल्पंकुर्यात् ॥ ॥ अद्येत्यादि॰अमुकगो
त्रो ऽमुकशर्मासकलदुरितोपशमनसर्वापच्छां
तिपूर्वकसकलमनोरथासिद्धर्थंयथासंपादितसा
मग्रयागणेशगौरीवरुणदेवतागणपत्यादि पंच
लोकपालदेवतासुर्यादिनवग्रह देवतापुजनपुर्व
कंपूर्वांगीकृतश्री सत्यनारायणपूजनकथाश्रव
णमहंकरिष्ये ॥ गणेशादिभ्योनमः ॥ अर्घ्यपा
द्याचमनीयस्नानगन्धाक्षतपुष्पधुपदीपनैवेद्या
चमनीयमुखयासतांबुलपुगीफलद्रव्याणितत्त त्र
न्मत्रैःसमर्पयामि ॥ एवंसुर्यादिग्रहाणांतत्तन्मं
त्रैःपूजनंकुर्यात् ॥ अथसत्यनारायणपुजनप्र

कारमहा ॥ ॥ ॥ पुष्पंगृहीत्वाध्यानंकुर्यात् ॥ ध्यायेत्सत्यंगुणातीतंगुणत्रयसमन्वितम् ॥ लोकनाथंत्रिलोकेशंकौस्तुभाभरणंहरि ॥१॥ नीलवर्णंपीतवासंश्रीवत्सपदभूषितम् ॥ गोविंदंगोकुलानंदंब्रह्माद्यैरपिपूजितं ॥१॥ इतिध्यानं ॥ आगच्छागच्छदेवेशतेजोराशेजगत्पते ॥ क्रियमाणंमयापूजांगृहाणसुरसत्तम ॥ १ ॥ इत्यावाहनं ॥ नानारत्नसमायुक्तंकार्तस्वरविभुसियं ॥ आसनंदेवदेवेशप्रीत्यर्थंप्रतिगृह्यतां ॥२॥ इत्यासनं ॥ नारायणनमस्तेऽस्तुनरकार्णवारतक ॥ पाद्यंगृहाणदेवेशममसौख्यंविवर्द्धय ॥३॥ इतिपाद्यं ॥ ॥ व्यक्ताव्यक्तस्वरूपाय हृषीकपतयेनमः ॥ मयानिवेदितोभक्त्याअर्घों

यंप्रतिगृह्यतां ॥ ४ ॥ इत्यर्घ्यं ॥ मंदाकिन्यास्तु यद्वारिसर्वपापहरंशुभं ॥ तदिदंकल्पितंदेवसम्यगाचम्यतांत्वया ॥५॥ इत्याचमनं ॥ स्नानंपंचामृतैर्देवगृहाणपुरुषोत्तम ॥ अनाथनाथसर्वज्ञगीर्वाणप्रणातिप्रिय ॥ ६ ॥ इतिस्नानं ॥ वेदसुक्तसमायुक्तेयज्ञसामसमन्विते ॥ सर्ववर्णप्रदेदेववाससीप्रतिगृह्यतां ॥ ७ ॥ इतिवस्त्रं ॥ ब्रह्माविष्णुमहेशोश्चनिर्मितंब्रह्मसुत्रकं ॥ यज्ञोपवितदानेनप्रीयतांकमलापाति ॥ ८ ॥ इतियज्ञोपवीत ॥ श्रीखंडंचंदनंदिव्यंगंधाढ्यंसुमनोहरं॥विलेपनंसुरश्रेष्टचंदनंप्रतिगृह्यताम् ॥९॥ इतिचंदनम् ॥ मल्लिकादिसुगंधीनिमालत्यादिनिवैप्रभो ॥ मयाहृतानिपूजार्थंपुष्पाणिप्रतिगृ

ह्यतां ॥ १० ॥ इतिपुष्पाणि ॥ वनस्पतिरसो
द्भूतोगंधाढ्योगंधउत्तमः ॥ आघ्रेयःसर्वदेवानां
धूपोयंप्रतिगृह्यतां ॥ ११ ॥ धूपं ॥ साज्यंचव
र्तिसंयुक्तंवह्निनायोजितंमया॥ दीपंगृहाणदेव
शत्रैलोक्यतिमिरापह ॥ १२ ॥ दीपं ॥ घृतप
क्वहविष्यान्नंपायसंचसशर्करं ॥ नानाविधंचनै
वेद्यंविष्णोमेप्रतिगृह्यतां ॥ १३ ॥ नैवेद्यं ॥ स
र्वपापहरंदिव्यंगांगेयंनिर्मलंजलं ॥ आचमनंम
यादत्तंगृह्यतांपुरुषोत्तम ॥१४॥ इत्याचमनं ॥
लवंगकर्पुरयुतंतांबुलंसुरपूजितं ॥ प्रीत्यागृहा
णदेवेशममसौख्यंविवर्द्धय ॥ १४ ॥ इतितांबू
लं ॥ इदंफलंमयादेवस्थापित्तंपुरतस्तव ॥ तेन
मेसुफलावाप्तिर्भवेज्जन्मनिजन्मनि ॥ १६ ॥ इ

तिफलं ॥ चतुर्वर्तिसमायुक्तंघृतेनचसूपूरितं ॥ नीराजनेनसंतुष्ठोभवत्येवजगत्पतिः ॥ १७ ॥ इतिनीराजनं ॥ यानिकानिचपापानिजन्मांतरकृतानिच ॥ तानितानिविनश्यंतिप्रदक्षिणपदेपदे ॥१८॥ प्रदक्षिणा ॥ ततःपुष्पांजलिंनमःस्कारांश्चकृत्वास्तुवित ॥ यन्मयाभक्तियुक्तेनपत्रंपुष्पंफलंजलं ॥ निवेदितंचनैवेद्यंतद्गृहाणानुकंपया ॥ १ ॥ मंत्रहीनंक्रियाहीनंभक्तिहीनंजनार्दन ॥ यत्पूजितंमयादेवपरिपूर्णंतदस्तुमे ॥ २ ॥ अमोघंपुंडरीकाक्षंनृसिंहंदैत्यसूदनं ॥ हृषीकेसंजगन्नाथंवागीशंवरदायकं ॥ ३ ॥ गुणत्रयंगुणातीतंगोविंदंगरुडध्वजं ॥ जनार्दनंजनातीतं जानकीवल्लभंहरि ॥४॥ प्रणमामिस

दाभक्त्यानारायणमतःपरं ॥दुर्गमेविषमेघोरेष
त्रुभिःपरिपीडिते ॥ ५ ॥ निस्तारयस्वसर्वेशुत
थानिष्ठभयेशुच॥नामान्येतानिसंकीर्त्यईस्पितं
फलमाप्नुयात् ॥६॥ सत्यनारायणंदेवंवंदेहंका
मदंप्रभुं ॥ लीलयाविततंविश्वंयेनतस्मैनमोन
मः ॥७॥ इतिप्रार्थना ॥ समाप्त ॥



अथ सत्यनारायण कथा प्रारंभः



श्रीगणेशायनमः ॥ व्यासउवाच

एकदानैमिषारण्यऋषयःशौनकादयः ॥

पप्रछुर्मुनःसर्वेसूतंपौराणिकंखलु ॥ १ ॥

टीका—अयोध्यानी समीपे निमिश्यारणयमां, रहेनारा अने जोनारा, शौनक आदी रुषीओ संपुर्ण पुराणो जाणनारा सुत नामना पुराणीने निश्चयनो प्रश्न करताहवा.

व्रतेनतपसाकिंवाप्राप्यतेवांछितंफलं ॥

तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामःकथयस्वमहामुने ॥२॥

टीका—के हे महामुने? कीयु व्रत अथवा तप कर्याथी वांछीत फळ प्राप्त थायछे, ते श्रवण करवा अमे इच्छा करीए छीए, माटे आप अमने कथनकरो. ॥ २ ॥

॥सुतउवाच॥

नारदेनैवसंपृष्टोभगवान्कमलापतिः ॥

सुरर्षयेयथैवहातच्छ्रणुध्वंसमाहिताः ॥३॥

ટીકા—એવો પ્રશ્ન શ્રવણ કરીને સુતજી કહેછે, કોઇ કાળને વિશે દેવર્ષી નારદજીએ શ્રીકૃષ્ણજીને વૈકુંઠમાં એવોજ પ્રશ્ન કર્યો હતો, તેમાં જે શ્રીકૃષ્ણભગવાને ઉત્તર આપ્યો તેજ હું તમને કહુછું.તે તમો સાવધાન થઇને સાંભળો.

एकदानारदोयोगीपरानुग्रहकांक्षया ॥

पर्यटन्विविधान्लोकान्मर्त्यलोकमुपागतः ॥४॥

ટીકા—આ પ્રશ્ન શ્રી ભગવાનને કરતા પેહેલાં શ્રી નારદજી રૂપી એક વખત મનુષ્ય લોકમાં પારકા ઉપર કૃપા કરવી આ હેતુથી આવ્યા. ॥ ૪ ॥

ततोदृष्ट्वाजनान्सर्वान्नानाक्लेशसमन्वितान् ॥

नानायोनिसमुत्पन्नान्क्लिश्यमानान्स्वकर्मभिः

ટીકા—અને તે પછી મનુષ્યલોકમાંના અનેક માણસો નાના પ્રકારના કલેશ અનેક યોનીમાં જન્મ આદી ઘણા પ્રકારનાં દુઃખો ભોગવેછે, અને પોતાના કર્મે કરીને કલેશ પામેછે એવું જોઇને. ॥ ૫ ॥

केनोपायेनचैतेषांदुःखनाशोभवेध्रुवं ॥
इतिसंचित्यमनसाविष्णुलोकंगतस्तदा ॥६॥

ટીકા-કીયે। ઉપાય કર્યાથી આ સર્વ મનુષ્યનાં દુઃખ કલેશ દુર થાય, એવો વિચારમનમાં લાવી નારદઋષી અનેક પ્રકારોના સર્વ લોકોમાંથીફરતાફરતા વિષ્ણુલોકમાં ગયા.

तत्रनारायणंदेवंशुक्लवर्णंचतुर्भुजं ॥
शंखचक्रगदापद्मवनमालाविभूषितम् ॥७॥

ટીકા-વૈકુંઠમાં નારદજી ગયા, અને ત્યાં શુકલવર્ણ ચતુર્ભુજ અને દરેક હાથમાં શંખ ચક્ર ગદા પદ્મ ધારણ કરેલાં છે. પગ સુધી લટકનારી અને શોભા આપનારી વનમાલા કંઠમાં છે. ॥ ૭ ॥

दृष्ट्वातंदेवदेवेशंस्तोतुसमुचपक्रमे नारदउवाच। नमोवाङ्मनसातितरूपायानंतशक्तये॥८॥

ટીકા-એવા સર્વોત્તમ શ્રી નારાયણદેવ (ભગવાન) ને જોઈ નારદઋષીએ તેમનો સ્તુતી (વંદના) કરવા આરંભ કર્યો. નારદજી કહેછે વાણીઅને મન એથી પણ અતીત

એવા અનંત શક્તીરૂપને નમસ્કાર કરૂંછું ॥ ८ ॥

आदिमध्यांतहीनाय निर्गुणायगुणात्मने ॥
सर्वेषामादिभूतायभक्तानामार्तिनाशिने ॥९॥

ટીકા–તમો આદી મધ્ય અને અંત્ય, આ ત્રણ વગરનિ રગુણ છતાં ભકતોની પીડા મટાડવાને શગુણ થવાને આપ સર્વથી પહેલા છો અને ભકતોનાં દુઃખ દુર કરોછો.

श्रुत्वास्तोत्रंततोविष्णुर्नारदंप्रत्यभाषत ॥
श्रीभगवानुवाच ॥ किमर्थमागतोसित्वंकिंतेम सिवर्तते ॥ १० ॥

ટીકા–આ પ્રમાણે નારદજીએ કરેલી સ્તુતિ સાંભળીને શ્રી ભગવાન વિષ્ણુ નારદજીને કહેછે, હે નારદજીરૂષી તમો શો હેતુ મનમાં રાખી અહીં આવ્યા છો. ॥१०॥

कथयस्वमहाभागतत्सर्वंकथयामिते ॥ नारदउवाच॥ मर्त्यलोकेजनाःसर्वेनानाक्लेशसमन्विताः
नानायोनिसमुत्पन्नाःपच्यंतेपापकर्मभिः॥११

ટીકા-તમારા મનમાં જે કાંઇ હેતુ હોય તે મને કહો તેનો ઉત્તર હું તમને કહીશ. એવું શ્રીભગવાનનું વાક્ય સાંભળી નારદજીરૂષી કહેછે હે પ્રભો? મનુષ્યલોકમાં સર્વજન અનેક ક્લેશથકી યુક્ત એવા અનેક યોનીમાં ઉત્પન્ન થઇને પાપ કર્મથી રચી પચી રહેલાછે. ॥ ११ ॥

तत्कथंशमयेन्नाथलघूपायेनतद्वद ॥
श्रोतुमिच्छामितत्सर्वंकृपास्तियदितेमयि १२

ટીકા-માટે તે જનોનાં દુઃખ, હે પ્રભો જે કાંઇ સેહેજ સાજ ઉપાયથકી એ દુઃખની શાંતી થાય, એવો ઇલાજ આપની કૃપા મારા ઉપર હોય તો આપની પાસેથી શ્રવણ કરવાની હું ઇચ્છા રાખુછું. ॥ १२ ॥

॥ श्रीभगवानुवाच ॥

साधुपृष्टंत्वयावत्सलोकानुग्रहकांक्षया ॥
यत्कृत्वामुच्यतेमोहात्तच्छृणुष्ववधामिते ॥१३॥

ટીકા-એવું નારદજીરૂષીનું ભાષણ સાંભળી શ્રીભગવાન કહેછે હે પુત્ર નારદજી તમે ઘણીજ સારી વાત મને

પુછો લોકો ઉપર કૃપા કરવી એવી તમારી ઇચ્છા છે, તો જે વ્રત કર્યાથી તમોએ કહેલા બંધ પીડારૂપા મોહ માંથી તે લોકો મુક્ત થશે એવો ઉપાય કહું છું તે સાંભળો.

व्रतमस्तिमहत्पुण्यंस्वर्गेमर्त्येचदुर्लभं ॥
तवस्नेहान्मयावत्सप्रकाशःक्रियतेधुना ॥१४॥

ટીકા–હે પુત્ર ઘણું પુણ્ય આપવાવાળું મનુષ્યલોકમાં અને સ્વર્ગમાં પણ દુર્લભ એવું વ્રત છે, તે તમારી સાથે સ્નેહભાવ હોવાથી હમણાં કહું છું. ॥ ૧૪ ॥

सत्यनारायणस्यैवंव्रतंसम्यग्विधानतः ॥
कृत्वासद्यःसुखंभुक्त्वापरत्रेमोक्षमाप्नुयात् १५

ટીકા-સત્યનારાયણદેવનું વ્રત ઉત્તમ પ્રકારે અને વિધિયુક્ત કર્યાથી માણસ તત્કાલ સુખ પામશે, અને દેહ છુટયા પછી પણ પરલોકમાં મોક્ષગતે પામશે. ॥૧૫॥

तच्छ्रुत्वाभगवद्वाक्यंनारदोमुनिरब्रवीत् ॥ नारद उवाच ॥ किंफलंकिंविधानंचकृतकेनैवतद्व्रतम्

ટીકા-આ પ્રકારનું ઇશ્વરનું વાકય સાંભળીને નારદજી

રૂષી પુછેછે કે, તે વ્રત કર્યાથી શું ફળ થશે? અને તેનું વિધાન કેવું અને પુર્વે આ વ્રત કોણે કરેલું. ॥ ૧૬ ॥

तत्सर्वंविस्तराद्ब्रूहिकदाकार्यंहितद्व्रतम् ॥ श्रीभगवानुवाच ॥ दुःखशोकादिशमनंधनधान्यप्रवर्द्धनम् ॥ १७ ॥

ટીકા-વિગેરે સવિસ્તર હકિકત અને તે વ્રત કયારે કરવું તે કહો, એવો નારદજીને ફરીથી પ્રશ્ન સાંભળીને શ્રીભગવાન કહેછે હે નારદજી આ સત્યનારણ વ્રતદુઃખ શોક વિગેરેને મટાડવાવાળું અને ધનધાન્યને વધારવાવાળું એવું ઘણુંજ ઉત્તમ ફળ આપવાવાળું છે. ॥ ૧૭॥

सौभाग्यसंततिकरंसर्वत्रविजयप्रदम् ॥यस्मिन्कस्मिन्दिनेमर्त्योभक्तिश्रद्धासमन्वितः ॥१८॥ सत्यनारायणंदेवंयजेचैवनिशामुखे ॥

ટીકા-આ વ્રત સ્ત્રીયોને સંતતિ અને સૌભાગ્યની પ્રાપ્તી કરવાવાળું એવુંછે; તેમજ પુરૂષોને પણ સર્વે વિજય આપવાવાળું એવું ગમે તે દિવસે પુર્ણ શ્રદ્ધાથી.॥૧૮॥

ब्राह्मणैर्बांधवैश्चैवसहितोधर्मतत्परः ॥१९॥

ટીકા-અપવાશી રહીને સત્યનારાયણ દેવની સાયંકાલની વખતે બ્રાહ્મણ અને પોતાના સગાવહાલા ઇષ્ટ મિત્રને બોલાવી પુજન કરવું. ॥૧૯॥

नैवेद्यंभक्तितोदद्यात्सपादंभक्ष्यमुत्तमं ॥

रंभाफलंघृतंक्षीरंगोधूमश्यचचूर्णकम् ॥२०॥

ટીકા-આ પુજનમાં નૈવેદ્યનાં ઘઉંનો રવો પાંચ ચતુર્થાંશ લેઇ તેમાં કેળાં, ઘી, ખાંડ, નાખી સારો શીરો કરીને અરપણ કરવો ॥૨૦॥

अभावेशालिचुर्णंवाशर्कराचगुडंतथा ॥

सपादंसर्वभक्ष्याणिचैकीकृत्यानिवेदयेत्॥२१॥

ટીકા—પુજન કરનારને ઘઉંનો રવો ન મળે તો ચોખાનો લોટ લેવો ખાંડ ન હોય તો ગોળ લેવો પણ બધી જણસો સરખી એટલે પાંચ ચતુર્થાંશ લેવી. ॥૨૧॥

विप्रायदक्षिणांदद्यात्कथांस्तुत्वाजनैःसह ॥

ततश्चंबंधुभिःसार्द्धंविप्रांश्चप्रतिभोजयेत्॥२२॥

ટીકા- પછી પોતાની શકતી પ્રમાણે દક્ષણા બ્રાહ્મણોને

આપવી અને શ્રી સત્યનારાયણ વ્રતકથા પોતાનાં સગાં વહાલાં ઇષ્ટમિત્ર સાથે શ્રવણ કરવી. તે પછી પોતાના સગાંવહાલાંઇષ્ટમિત્ર તથા બ્રાહ્મણો સાથે ભોજન કરવું. ૨૨

सपादभक्षंद्भक्त्यान्नृत्यगीतादिकंचरेत् ॥

ततश्चस्वगृहंगच्छेत्सत्यनारायणंस्मरन् ।२३।

ટીકા—અને ભક્તીએ કરી શ્રી સત્યનારાયણ આગળ નૃત્ય તથા ગાયન કરવુ એવી રીતે નદીના તીર ઉપર અથવા દેવાલયમાં એવું વ્રત કરીને, શ્રી સત્યનારાયણ ભગવાનનું સ્મરણ કરતે કરતે પોતાને ઘેર જવું. ।૨૩।

एवंकृतेमनुष्याणांवांछासिद्धिर्भवेध्रुव ॥

विशेषतःकलियुगेलघुपायोस्तिभुतले ॥२४॥

ટીકા-આ રીતે આ વ્રત ભક્તિથી જે માણસ કરશે, તેની મનકામના સિદ્ધિ થશે, આ ઘણું કરીને કલિયુગમાં, અનેક તરેહની પીડા થકી જે પીડીત એવા લોકોને આ સેહેલા ઉપાયથી આ મોટા દુઃખમાંથી મુક્ત થવા સારૂ ઘણોજ નાહાનો આ મનુષ્ય લોકમાં ઇલાજ છે. ।।૨૪।।

इति श्री स्कंधपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायणकथायांप्रथमो ऽध्यायः ॥ १ ॥

॥ अथ सत्यनारायण कथा. ॥

॥ सुतउवाच ॥

अथान्यत्संप्रवक्ष्यामिकृतंयेनपुराद्विज ॥
कश्चित्काशीपुरेरम्येह्यासीद्विप्रोऽतिनिर्धनः १

ટીકા-સુતજી કહેછે. બીજું એક કહુંછું કે આ વ્રત પુર્વે રમણીય એવા કાશી ક્ષેત્રને વિષે રહેનારો નિર્ધન એક બ્રાહ્મણ હતો. ॥૧॥

क्षुत्तृड्भ्यांव्याकुलोभूत्वानित्यंबभ्रामभूतले ॥
दुखितंब्राह्मणंदृष्ट्वाभगवान्ब्राह्मणप्रियः ॥२॥

ટીકા-તે દરરોજ ભુખે અને તરસે પીડાએલો આકુલવ્યાકુલ થઇ કાશીક્ષેત્રમાં ફરે એ અત્યંત દુઃખીત બ્રાહ્મણને બ્રાહ્મણ જેને પ્રીય એવા જે શ્રી ભગવાન એ એમણે તેને જોયો. ॥૨॥

वृद्धब्राह्मणरूपस्तंपप्रच्छद्विजमादरात् ॥
किमर्थंभ्रामसेविप्रमहींनित्यंसुदुःखितः ॥३॥

ટીકા-અને પોતાનું રૂપ બદલી ઘરડા બ્રાહ્મણનું રૂપ

સેઠએ દરદ્દી બ્રાહ્મણને પુછેછે કે હે બ્રાહ્મણ અત્યંત દુઃખીત એવોજે તું આ પૃથ્વી ઉપર શા સારૂ ફરેછે. ૩

तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामिकथ्यतांद्विजसत्तम .॥ ब्राह्मणउवाच ॥ ॥ ब्राह्मणोऽतिदरिद्रोऽहंभिक्षार्थंवैभ्रमेमहीम् ॥४॥

ટીકા-આ તારૂ વૃતાંત સાંભળવા હું ઇચ્છા કરૂંછું માટે હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ટ મને કહે ત્યારે તે દરીદ્રી બ્રાહ્મણ કહેછે હું ગરીબ બ્રાહ્મણ અત્યંત દરીદ્રછું તેથી ભીક્ષા માગવા સારૂં પૃથ્વી ઉપર ફરૂં છું ॥૪॥

उपायंयदिजानासीकृपयाकथयप्रभो ॥ ॥ वृद्धब्राह्मणउवाच ॥ सत्यनारायणंविष्णुवाञ्छितार्थफलप्रदः ॥५॥

ટીકા-હે પ્રભો ભગવાન જો મારૂં દરીદ્ર દુર થાય એવો કાંઇ ઇલાજ આપ જાણતાહો તો તે કૃપાકરીને મને કહો એવું દરિદ્રી બ્રાહ્મણનુ ભાષણ સાંભળી ઘરડો બ્રાહ્મણ કહેછેહે બ્રાહ્મણ સત્યનારાયણ નામના વિષ્ણુદેવ ઇચ્છેલુ ફળ કલિયુગને વિશે પુજન કરયા થકી આપનારા એવા પ્રત્યક્ષ છે. ॥૫॥

तस्यत्वंपूजनंविप्रकुरुष्वव्रतमुत्तमम् ॥
यत्कृत्वासर्वदुःखेभ्योमुक्तोभवतिमानवः ॥६॥

ટીકા--શ્રી સત્યનારાયણ કહેછે હે બ્રાહ્મણ તું એ સત્ય-
દેવનુ વ્રત અને પુજન સારી રીતે કર કે જે કર્યાં થકી
માણસ સર્વ દુઃખથી મુક્ત થાય છે. ॥ ૬ ॥

विधानंचव्रतस्यापिविप्रायभाष्ययत्नतः ॥
सत्यनारायणोवृद्धस्तत्रैवांतरधीयत ॥ ७ ॥

ટીકા-પછી દરીદ્રી બ્રાહ્મીણને રૂપ બદલનારા ઘરડા બ્રાહ્મ
ણે વ્રતનું સરલ વિધન કહ્યું અને પોતે અંતરધ્યાન થયા.

तद्व्रतंसंकरिष्यामियदुक्तंब्राह्मणेनवै ॥
इतिसंचिंत्यविप्रोसौरात्रौनिद्रांनलब्धवान ॥८॥

ટીકા-એ ઘરડા બ્રાહ્મીણે કહેલું વ્રત હું કયારે કરીશ એ
વી ઉત્કંઠાથી એ દરિદ્રી બ્રાહ્મીણને તે વખતથી તે આ
ખી રાત્રમાં ઉંઘ આવી નહી. ॥ ૮ ॥

ततःप्रातःसमुत्थायसत्यनारायणव्रतम् ॥
करिष्यइतिसंकल्प्याभिक्षार्थमगमद्द्विजः ॥९॥

ટીકા-પછી બીજે દિવસે સુર્ય ઉદય થયા પછી દરદ્રી બ્રાહ્મણે હું આજ સત્યનારાયણનું વ્રત કરીશ એવો સંકલ્પ કરીને તે હમેશના રિવાજ મુજબ ભિક્ષા માગવા સારૂ ગયો. ॥ ૯ ॥

तस्मिन्नेवदिनेविप्रःप्रचुरंद्रव्यमाप्तवान् ॥
तेनैवबंधुभिःसार्द्धंसत्त्यस्यव्रतमाचरत ॥१०॥

ટીકા-તે દિવસે હમેશના કરતાં એ બ્રાહ્મણને ઘણું દ્રવ્ય મળ્યું તે મળતાં વારજ તેજ દિવસે એ દરિદ્રી બ્રાહ્મણે પોતાનાં સગાંસંબંધી ઇષ્ટમિત્ર વિગેરેને બોલાવી તે સાથ શ્રી સત્યનારાયણનું વ્રત કર્યું. ॥ ૧૦ ॥

सर्वदुःखविनिर्मुक्तःसर्वसंपत्समान्वितः ॥
बभूवसाद्विजश्रेष्टोव्रतस्यास्यःप्रभावतः ॥११॥

ટીકા-એ બ્રાહ્મણે પુર્ણ ભકતીથી શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું વ્રત તથા પુજન કર્યાથી થોડાજ વખતમાં દરિદ્રી બ્રાહ્મણ દુખશકી મુકત થઇને અગણિત સંપત્તિનો માલેક થયો એવો આ સત્યદેવના વ્રત તથા પુજનનો આ કળિયુગને વિશે તાત્કાલિક અનુભવ થયો તથા થશે એટલું આપવાનું સામર્થ્યં આ શ્રી સત્યદેવના વ્રતમાં છે.॥૧૧॥

ततःप्रभृतिकालंचमासिमासिव्रतंकृतं ॥
एवंनारायणस्येदंव्रतंकृत्वाद्विजोत्तमः ॥१२॥

ટીકા-એવું જાણીને એ બ્રાહ્મણ દરએક મહિનામાં આવ નારી પર્વણીને દિવસે વ્રત અને પુજા શ્રી સત્યનારાયણ દેવની કરતો અને પુણ્યથી એ બ્રાહ્મણ સર્વ પાપથી નિં-મુકત થઇને અત્યંત દુર્લભ જે મોક્ષપદ તે વિશે ગયો.

सर्वपापविनिर्मुक्तोदुर्लभंमोक्षमाप्तवान ॥
व्रतमस्ययदाविप्रपृथिव्यांसंकरिष्यति ॥१३॥

ટીકા-જે વખતે શ્રી સત્યદેવનું વ્રત તથા પુજન બ્રા-હ્મણ પ્રથ્વી ઉપર કરશે તો તે તેજ વખતે સર્વ દુઃખ થ-કી મુકત થશે. ॥૧૩॥

तदैवसर्वदुःखंचमनुजस्यविनस्यति ॥ एवं
नारायणेनोक्तंनारदायमहात्मनेमयातत्कथितं
विःप्राकिमन्यत्कमयामिवः ॥१४॥

ટીકા-સુતજી શૌનકા આદી રૂષીયોને કહેછે કે આ પ્ર માણે શ્રીમન્નારાયણે એ નારદરૂષીને કલિયુગમાં સેહેલા ઉપાયથી વાસના પુરી કરવાવાળું વ્રત તથા પુજન કહ્યું

તેજ મેં આપને કહ્યું. હવે એ શિવાય બીજું આપ શું શ્રવણ કરવા ઈચ્છા રાખોછો. ॥૧૪॥

॥ ऋषयऊचुः ॥

तस्माद्विप्राच्छ्रुतंकेनपृथिव्यांचरितंमुने ॥
तत्सर्वंश्रोतुमिच्छामःश्रद्धास्माकंप्रजायते १५

ટીકા-એવું સુતજી પુરાણીનું ભાષણ સાંભળીને શૌનકા આદી રૂષીયો કેહેછે કે હે મુને? એ બ્રાહ્મણના મુખમાંથી એ ચરિત્ર આ પૃથ્વીમાં કોણે શ્રવણ કર્યું વિગેરે સર્વ આ વ્રત વિશે હકીકત સાંભળવાની અમોને ઘણી ઉત્કંઠા ઉત્પન્ન થઇ છે ॥૧૫॥

सूतउवाच ॥श्रृणुध्वंमुनयःसर्वेव्रतंयेनकृतंभुवि
एकादासद्विजवरोयथाविभवविस्तरैः ॥१६॥

ટીકા-એવું શૌનક આદી રૂષીઓના ભાષણ સાંભળી સુતજી કહેછે, હેસર્વ મુનીયો આ વ્રતપૃથ્વીઉપરએ પછી કોણે કર્યું એ આપને કહુછુ સાવધાન થઇને સાંભળો.

बंधुभिःस्वजनैःसार्द्धंव्रतंकर्तुंसमुद्यतः ॥
एतास्मिन्नंतरेकालेकाष्टक्रेतासमागमत् ॥१७॥

ટીકા- પ્રથમ કહેલો બ્રાહ્મણ એક દિવસને વિશે પોતાની સંપત્તી પ્રમાણે પોતાના સગાવાહાલા ઇષ્ટમિત્ર સાથે શ્રી સત્યનારાયણદેવનુ વ્રત કરવા આરંભ કરેછે એવામાં એક લાકડાનો ભારો બાંધી માથા ઉપર લેઇ વેચનારો એ ઠેકાણે આવ્યો. ॥ ૧૭ ॥

वहिःकाष्टंचसंस्थाप्यविप्रस्यग्रहमाययौ ॥

तृणयापीडितात्माचदृष्ट्वाविप्रंकृतव्रतं ॥१८॥

ટીકા-તેને માથા ઉપરનો ભારો દરવાજા બાહાર મુકી શ્રી સત્યનારાયણદેવની પુજા થતી હતી તહાં ગયો અને એ તરશો હતો તોપણ એક ચીતથી તેણે તે બ્રાહ્મણે કરેલું પુજન જોયું અને એ વ્રતની વાધી પણ જોઇ ॥ ૧૮ ॥

प्रणिपत्यद्विजंप्राहकिमिदांक्रियतेत्वया ॥

कृतेकिंफलमाप्नोतिविस्तराद्वदमेप्रभो ॥१९॥

ટીકા-અને તે બ્રાહ્મણને ઘણા આદરસત્કારથી નમસ્કાર કરીને બોલ્યો કે હે બ્રાહ્મણ શ્રેષ્ઠ આપ આ શું કરોછો આવું કર્યાથી શું ફળ થાયછે તે હે પ્રભો કૃપા કરીને મને કહો ॥ ૧૯ ॥

॥ विप्रउवाच ॥

सत्यनारायणइयेदंव्रतंसर्वोप्सितप्रदं ॥
तस्यप्रसादान्मेसर्वंधान्यादिकंमहत् ॥२०॥

ટીકા-બ્રાહ્મણ કહેછે શ્રી સત્યનારાયણદેવનું સવ કામ નાપુર્ણ કરવાવાળુ એવું વ્રત કરૂંછું અને આ વ્રત મેં કર્યું તે દિવસથી શ્રીસત્યનારાયણદેવના પ્રસાદે કરીને મને ધન્યધાન્ય આદી કરીને મોટી સંપત્તી મળેલી છે।૨૦।

तस्मादेतंव्रतज्ञात्वाकाष्टक्रेतातिहर्षितः ॥
पपौजलंप्रसादंचभुक्त्वासनगरंययौ ॥२१॥

ટીકા-આ પ્રમાણે બ્રાહ્મણના મુખમાંથી શ્રી સત્યદેવનુ વ્રત લાકડાના ભારાવાળાએ સમજી લેઇ અને ઘણોજ હ-રખાતો તે બ્રાહ્મીણે આપેલો પ્રસાદ ભક્ષણ કરી પાણી પિધું અને પોતાના ગામ વિશે ગયો ।।૨૧।।

सत्यनारायणंदेवंमनासाइत्याचिंतयत् ॥
काष्टविक्रयतोग्रामेप्राप्यतेचाद्ययद्धनं ॥२२॥

ટીકા-પછી બીજે દિવસે ભારો વેચવા સારૂં આવતી

વખતે શ્રી સત્યનારાયણદેવ પાસે ભારાવાળાએ મનમ સંકલ્પ કર્યો કે આજે આ ભારાની કીમત જે એ શેહેરમાંથી મળશે તે ॥૨૨॥

तेनैवसत्यदेवस्यकरिष्येव्रतमुत्तमम् ॥
इतिसंचिंत्यकुनसायाष्ठंकृत्वातुमस्तके ॥२३॥

ટીકા- બીજા કારણે ન ખરચતાં એ પૈસાથી શ્રી સત્ય નારાયણ દેવનું વ્રત કરીશ એવો નિશ્ચય કરી ભારો માથે મુકી ચાલતો થયો ॥૨૩॥

जगामनगरेरम्येधनिनांयत्रसंस्थितिः ॥
तद्दिनेकाष्टमुल्यंचाद्विगुणंप्राप्तवानसौ ॥२४॥

ટીકા-તે એક સુંદર નગરમાં કે જ્યાંહાં શેઠ શાહુકાર લોકો રહેતા હતા તે રસ્તામાં આવ્યો ત્હાં એક શેઠે તેને જે રોજ ભારાની કીમત મળતી હતી તેથી બમણી આપીને ભારો લીધો ॥૨૪॥

ततःप्रसन्नहृदयःसुपक्कंकदलीफलं ॥
शर्कराघृतदुग्धंचगोधूपइयचचूर्णकं ॥२५॥

ટીકા-ભારાવાળાને બમણી કીમત મળતાંવારેજ ધ-

ણે। આણંદ થયો અને પાકેલાં કેળાં, ખાંડ, ઘી, અને ઘઉંનો રવો વિગેરે પદાર્થ સવાશેર સવાશેરના પ્રમાણમાં લેઇ બીજી પુજાની સામગ્રી વેચાતી લઇને ઘેર આવ્યો २५

कृत्वैकत्रसपादंचगृहीत्वास्वगृहेययौ ॥

ततोबंधून्समाहुयचकारविधिनाव्रत ॥२६॥

ટીકા-અને સગા વહાલા ઇષ્ટમિત્ર તથા બ્રાહ્મણોને બોલાવી મોટા સમારંભથી વિધિપુરવક એ વ્રત કરયુ २६

तद्व्रतस्यप्रभावेणधनपुत्रान्वितोभवत् ॥

इहलोकेसुखंभुत्काचांतेसत्यपुरंययौ ॥२७॥

ટીકા-સુતજી કહેછે કે પેલા ભારાવાળાએ એ વ્રત કરયાથી તે ધનવાન તથા પુત્રવાન થઇને આ લોકમાં સર્વ સુખ ભોગવીને અંતે શ્રી સત્યપુર એટલે વૈકુંઠને વિશે ગયો.

इति श्री स्कंधपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायणकथायांद्वीतियो ऽध्यायः ॥ २ ॥

॥ श्री सत्यनारायण कथा ॥

॥ सुतउवाच ॥

पुनरग्रेंप्रवक्ष्यामिसृणुध्वमुनिसत्तमाः ॥

पुराचोल्कामुखोनामनृपश्चासीन्महीपतिः॥१॥

ટીકા-સુતજી કહેછે હે શૌનકાં આદિ રૂષિયો ફરી આ-
પને શ્રી સત્યનારાયણ દેવની વૃત કથાને। બીજો ઇતિ-
હાસ કહુંછુ તે સાંભળો. ॥૧॥

जितेंद्रियःसत्यवादीययौदेवालयंप्रति ॥
दिनेदिनेधनंदत्वाद्विजान्संतोषयत्सुधीः ॥२॥

ટીકા-જીતેંદ્રિયે સત્યવાદી અને દરેક દિવસે મંદીરોમાં
દેવ દરસન માટે જઇ બ્રાહ્મણોને ઘણુ દ્રવ્ય આપી સં-
તોષ પમાડતો હતો. ॥૨॥

भार्यातस्यप्रमुग्धाचसरोजवनासती ॥
भद्रशिलानदीतीरेसत्यस्यव्रतमाचरत् ॥३ ॥

ટીકા-એ ઉલ્કામુખ રાજાની સ્ત્રી નામે પ્રમુગ્ધા ઘણીજ
સારા સ્વભાવની કમલમુખી અને સુંદર સતી હતી તે
પોતાના સ્વામીની સાથે ભદ્રશીલા નામે નદીને તીરે
શ્રી સત્યદેવનું વૃત કરતી હતી ॥૩॥

एतस्मिन्नंतरेतत्रसाधुरेकःसमागतः ॥
वाणिज्यार्थंबहुधनैरनेकैःपरिपूरितः ॥४॥

ટીકા-એવામાં તે નદીને કાંઠે સાધુ નામે એક વાણીયો ઘણો ધનવાન અને વેપાર અર્થે ઘણા મોતી જવાહીર વિગેરે ધન લેઇને નિકળેલો. ॥૪॥

नावंसंस्थाप्यतत्तीरेजगामनृपतिप्रतिं ॥

दृष्ट्वासव्रातिनंभुपंपप्रच्छविनयान्वितः॥५॥

ટીકા-તેણે તે નદીને કાંઠે પોતાનું વહાણ લાવી જ્યાં રાણી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરતાં હતાં તેમની પાસે જઇ વિનંતી પુર્વક ઘણી નમ્રતાથી પ્રષ્ન કરવા લાગ્યો ॥૫॥

॥ साधुउवाच ॥

किमिदंकुरुषेराजन्भक्तियुक्तेनचेतसा ॥

प्रकाशंकुरुतत्त्वंश्रोतुमिच्छामिसांप्रतं ॥६॥

ટીકા-સાધુ પુછેછે હે મહારાજ! આપ ઘણી ભકિતથી સાર્થ એક ચિતે આ વખતે શું કરોછો એ ગુપ્તામને કે હેશો એવું હું ઇચ્છુંછું. ॥૬॥

पुजनांक्रियतेसाधोविष्णोरेतुलतजसः ॥

व्रतंचस्वंजनैःसार्द्धंपुत्राद्यावाप्तिकाम्यया॥ ७॥

ટીકા-એવા પ્રકારે સાધુ નામે વેપારીનું ભાષણ સાંભળતાંવાર રાજા ઉલ્કામુખ કેહેછે, હે સાધુ વેપારી શ્રી મહાવિષ્ણુ સત્યદેવ કે, જેના મહીમાનો પારન આવે એવા તેજસ્વી તેમનું પુત્રતા, ધનધાન્ય સંપતી મળે, આ હેતુથી મારાં સગાંવહાલાં ઇષ્ટમિત્ર સાથે વ્રત કરૂંછું ॥૭॥

भुपस्यवचनंश्रुत्वासाधुःप्रोवाचसादरं ॥
सर्वंकथयमेराजन्करिष्यहंतवोदितं ॥८॥

ટીકા-એવું રાજાનું ભાષણ સાંભળી સાધુ સોદાગર ઘણા સત્કારથી કેહેછે કે, હે મહારાજ આ વ્રતનું જે કાંઇ વિધાન હોય તે મને સવિસ્તર કહો હું નિશ્ચયથી આપના કહ્યા મુજબ આ વ્રત કરીશ ॥ ૮ ॥

मामापिसंततिर्नास्तिएतस्माज्जायतेध्रुवं ॥
ततोनिवृत्यवाणिज्यात्सानंदोगृहमागतः ॥९॥

ટીકા-કેમજે મને પણ સંતતી નથી, અને આપના કહ્યા પ્રમાણે આ સત્યદેવનું વ્રત કર્યાથી સંતતી થશે એ માટે હું વેપાર અર્થ દેશાંતર ન જતાં ઘેર જાઉંછું એવું કહી વેપાર અરથે જવું છોડી હરખથી પોતાને ઘેર આવ્યો ૯

भार्यायैकाथितंसर्वंव्रतंसतातिदायकं ॥
तदाव्रतंकरिष्यामियदामेसंततिर्भवेत् ॥१०॥
ટીકા-અને વ્રતનો મહીમા પોતાની સ્ત્રીને કહીને નિ-
શ્ચય કર્યો કે જયારે મને સંતતી થશે ત્યારે હું વ્રત કરીશ

इतिलिलावतीप्राहपत्नींसाधुःससतमः ॥
एकाश्मिन्दिवसेत्तश्यभार्यालिलावतीसती ११
ટીકા-એવું લીલાવતી નામની પોતાની સ્ત્રીને સાધુ
વાણિયાએ કહ્યું ॥૧૧॥

भर्तृयुक्तानंदाचिताभवद्धर्मपरायणा ॥
गर्भिणीसाभवत्तश्यभर्यासत्यप्रसादतः ॥१२॥
ટીકા-પછી એક દીવસે તેની સ્ત્રી પોતાના ધર્મ પ્રમાણે
ચાલનારી એવા પોતાના સ્વામી સાથે હરખાતી રત
થયેલી શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદે કરીને ગર્ભવંતી થઇ ૧૨

दशमेमासिवैतश्याःकन्यारत्नमजायत ॥
दिनेदिनेसावव्रृद्धेशुक्लपक्षेयथायशी १३॥

ટીકા-તેને દશમે મહીને રત્ન જેવી એક કન્યા થઇને તે જે પ્રમાણે ચંદ્રમા સુદ્ધ પખવાડીયામાં દિવસે દિવસે મોટો થતો જાય તે પ્રમાણે મોટી થતી. ॥૧૩॥

नाम्नाकलावतीचेतितन्नामकरणंकृतं ॥
ततोलीलावतीप्राहस्वामिनंमधुरंवचः ॥१४॥

ટીકા-તેનું નામ કલાવતી એવું ધર્યું તે પછી સાધુ વાણીઆની લીલાવતી સ્ત્રી પોતાના સ્વામીને મધુર વચનથી બોલીકે, હે પ્રીય સ્વામી આપે મને શું શ્રી સત્યદેવનુ વ્રત શા કારણથી કરતા નથી ॥૧૪॥

नकरोषिकिमर्थंवैपुरासंकल्पितंव्रतं ॥ साधुरुवाच ॥ विवाहसमयेत्वइयाःकरिष्यामिव्रतांप्रिय

ટીકા-એવું પોતાની સ્ત્રીનું મધુર ભાષણ સાંભળીને સાધુ વાણિયો બોલ્યો કે હે પ્રીય એ વ્રત આપણી કલાવતી કન્યાના લગ્ન સમયને વખતે કરીશું. ॥૧૫॥

इतिंभार्यांसामाश्वाश्यजगामनगरंप्रती ॥
ततःकलावतीकन्यावृद्धेपितृवेश्मानि ॥१६॥

ટીકા-આ પ્રમાણે સાધુ વાણિયાએ પોતાની સ્ત્રીનેસમ

જણુ આપીને પોતે બીજા નગર વિશે વેપારને અર્થે ગયો અહીયાં કલાવતીબાપનેઘેરદીવશેદીવશેમોટી થતીગઇ.

दृष्ट्वाकन्यांततःसाधुर्नगरेशखिभिःसह ॥
मंत्रयित्वाद्रुतंप्रेषयामासधर्मवित् ॥१७॥

ટીકા-પછી લગન કરવા જોગ થયેલી કન્યા પોતાની બેહેનપણીઓ સાથે પોતાના નગરમાં એ ધર્મશીલ સાધુ વાણિયાએ જોઇને પોતાના મુનીમને કન્યાનો વર જોવા સારૂ મોકલ્યો ॥૧૭॥

विवाहार्थंचकन्यायावरंश्रेष्टांविचारय ॥
तेनाज्ञप्तश्चदूतोऽसैकांचनंनगरंययौ ॥१८॥

ટીકા-આ પ્રમાણે લગનને માટે વર જોવાને સારૂ મોકલેલો મુનીમ કાંચન નામા નગરમાં આવી પહોંચ્યો.

तस्मदेकंणिक्पुत्रंसमादायाऽऽगतोहिसः ॥
दृष्ट्वातुसुंदरंबालंवणिकपुत्रंगुणान्वितं ॥१९॥

ટીકા-અને ત્યાંથી એક સુંદીર રૂપવાળો વાણિયાનો પુત્ર લેઇ તે મુનીમ પોતાના નગરમાં આવ્યો ત્યારે તે

ગુણવાન અને સુંદર એવા વાણિયાનો પુત્ર તે સાધુ વાણીયાએ જોઇને ॥૧૯॥

ज्ञातिभिर्बंधुभिःसार्द्धंपरितुष्टेनचेतसा ॥

दत्तवान्साधूःपुत्रायकन्यांविधिविधानतः२०

ટીકા-પોતાના બધા નાતવાળાઓને અને સગાવહાલા ઇષ્ટમિત્રને બોલાવીને સાથે ઘણાજ હરશથી પોતાની કન્યા કલાવતીનું લગન એ ગુણવાન તથા વાણીયાના " પુત્રની સાથે કરયું ॥૨૦॥

ततोभाग्यवशातेनाविस्मृतंव्रतमुत्तमं ॥

विवाहसमयेतस्यास्तेनरुषोऽभवत्प्रभुः ॥२१॥

ટીકા-એ સાધુવાણિયો એ કન્યાના લગન સમય વખતે પણ કર્મના અંતરાયે કરીને શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરવાનું ભુલી ગયો તેને લીધે શ્રી સત્યનારાણદેવ તેના ઉપર કોપાયમાન થયા ॥૨૧॥

ततःकालेनानियतोनिजकर्मविशारदः ॥

वाणिज्यर्थंततःशीघ्रंजमातृसहितोवणिक् २२

ટીકા-આ વ્રતને ઘણાએક દિવસ વીતી ગયા પછી પો

તાનું કર્મ ભોગવવા સારૂ પોતાના જમાઇને સાથે લે-ઇને વેપાર અર્થે સાધુ વાણિયો ગયો ।।૨૨।।

रत्नसारपुरेरम्येगत्वासिंधुसमीपतः ॥
वाणिज्यमकरोत्साधुर्जामात्राश्रीमातासह २३

ટીકા–તે સિંધુસમુદ્ર નજીક રતનસાગર નામના નગરમાં પોતાના જમાઇ સાથે ભારે વેપાર કરવા લાગ્યો. ૨૩

तौगतौनगरेरम्येचंद्रकेतोर्नृपस्यच ॥
एतस्मिन्नेवकालेतुसत्यनारायणः ॥२४॥

ટીકા-તે પછી તહાંથી ચંદ્રકેતુ નામના રાજાના સોભા-યમાન શહેરમાં ગયાછે એવામાં ભગવાન શ્રી કૃપાસા-ગર સત્યનારાયણ પ્રભુ ।।૨૪।।

भ्रष्टप्रातिज्ञमालोक्यशापंतस्मैप्रदत्तवान् ॥
दारुणंकठिनंचास्यमहद्दुःखंभविष्यति ॥२५॥

ટીકા-સાધુવાણિયો જુઠુ બોલનારો એવું જાણીને તે-ને મોટુ દુઃખ તથા બંધન તિરસ્કાર વિગેરે ઘણું દુઃખ પ્રાપ્ત થાઓ એવો શ્રાપ દેતા હવા ।।૨૫।।

एकास्मिन्‌दिवशेराज्ञोघनमादायतस्करः ॥
तत्रैवचागतश्चौरोवाणिजौयत्रसंस्थितौ ॥२६॥

ટીકા-એટલામાં જ્યાંહાં સાધુવાણિયો પોતાના જમાઇ સાથે રહેતો હતો તાંહાં તે ગામના રાજાનું ધન્ય ખજીનો ફાડી બે ચોર ચોરી લાવી તેના રહેવાના ઘરમાં સંતાઇ રહ્યા.

तत्पश्चाद्धावकान्दूतान्दृष्ट्वाभीतेनचेतसा ॥
धनंसरुथाप्यतत्रेवसतुशीघ्रमलक्षितः ॥२७॥

ટીકા-પણ તે ચોરને પકડવા રાજાના સીપાઇઓ તેમની પાછળ દોડી આવ્યા જોઇ ચોરો જ્યાંહાં સસરો અને જમાઇ સુતા હતા ત્યાં ધન નાખી દેઇ છાનામાના ત્યાંથી નાશી ગયા. ॥ ૨૭ ॥

ततोदूताःसमायातायत्रास्तेसज्जनोवाणिक् ॥
दृष्ट्वानृपधनंतत्रबध्वानीतौवणिक्सुतौ ॥२८॥

ટીકા-તે પછી સીપાઇઓ જે ઠેકાણે જમાઇ સાથે સાધુવાણીયો હતો ત્યાં રાજાનું ચોરેલું ધન્ય પડેલું જોઇ સાધુવાણીયાને તથા તેના જમાઇને કેદ કરી બાંધીને લેઇ ગયા.

हर्षेणधावमानाश्चउचुर्नृपममीतः ॥
तश्करौद्वौसमानीतौविलोक्याज्ञापत्रभो॥२९॥

ટીકા-અને ઘણા આનંદથી દોડતા આવી રાજાને વર-
શ્રી આપી કે હે મહારાજ બે ચોર લાવ્યા છીયે તેમને
જોઇ હુકમ કરશો ॥ २९ ॥

राज्ञाज्ञप्तास्ततःशीघ्रंदृढंबंध्वातुतावुभौ ॥
स्थापितौद्वौमहादुर्गेकरागारेऽविचारतः ।३०।

ટીકા-એવું સાંભળી ચોરને જોઇવિચાર કર્યા વગરએ-
કદમ કેદ કરવાની શીક્ષા આપતાં વારજ સીપાઇયોએ તે
મને ખુબ બાંધી મોટા કેદખાનામાં લઇ જઇને મુકયા.

माययासत्यदेवस्यनश्रुतकैस्तयोर्वचः ॥
अतश्तयोर्धनंराज्ञागृहीतचंद्रकेतुना ॥३१॥

ટીકા-આ કામમાં એ ચંદ્રકેતુ રાજાએ શ્રીસત્યદેવનીમા
યાથી મોહીત થઇને ચોરીયે ગયેલું ધન્ય તો લીધું પણ તે
નીસાથે અવિચારે સાધુવાણિયાનું ધન લુટી લીધું: ૩૧

तच्छापाच्चतयोर्गेहेभार्याचवातिदुःखिता ॥

चोरेणापदहृतंसर्वंगृहेयच्चाश्थितंधनं ॥३२॥

ટીકા-તેમજ શ્રીસત્યદેવના સ્રાપથી એ સાધુવાણીયાયે પોતાને ગામ પોતાના ઘરમાં મુકેલુ બધુ ધન્ય ચોરો લુંટી લઇ ગયા તેને લીધે તેની સ્ત્રી પણ ઘણીજ દુઃખી થઇ.

आधिव्याधिसमायुक्ताक्षुत्पिपासातिदुःखिता अन्नाचिंतापराभुत्वाबभ्रामचगृहेगृहे ॥ कलाव तीतुकंन्यापिबभ्रमप्रातिवासरं ॥३३॥

ટીકા-અને એ સાધુવાણિયાની સ્ત્રી લીલાવતી ઘણાદુ-ખથી અને ઘણીતરસ તથા ભુખથી ઘેરઘેર ફરવાલાગી.

एकस्तिान्दिवसेजाताक्षुधार्ताद्विजमंदिरं ॥ गत्वापंश्यद्व्रततत्रसत्यनारायणस्यच ॥३४॥

ટીકા-તેમજ તેની કન્યા કલાવતી ઘણીનાહાની તે પણ દરરોજ ઘેરઘેર ફરી માગી ખાતી એક દિવસે તે કંન્યા ઘણીજ ભૂખ લાગ્યાથી આકુળવ્યાકુળ થઇને એક બ્રાહ્મણના ઘરમાં ગઈ ત્યાં શ્રી સત્યનારાયણદેવનુ વ્રત તથા પુજા કરતા હતા તે તેણે જોયું ॥ ૩૪ ॥.

उपविश्यकथांश्रुत्वावरंप्रार्थितवत्यपि ॥
प्रसादभक्षणंकृत्वाययौरात्रौगृहंप्रति ॥३५॥

ટીકા-એ વ્રત તથા પુજા જોતાંજ ઘણી આનંદ પાંમીને ત્યાંહાં બેઠી અને શ્રીસત્યનારાયણની કથા સાંભળીને સત્યદેવનીપ્રાર્થના કરીકે મારૂ દુઃખ મટેને મારો બાપ તથા સ્વામી મને મળે એવો આશીરવાદ શ્રી સત્યદેવ પાશે માગી બ્રાહ્મણે આપેલો પ્રસાદ ખાઇ રોજના કરતાં ઘણી મોડી રાતરે પોતાને ઘેર આવી ॥ ૩૫ ॥

माताकलावतींकन्यांकथयामासप्रेमतः ॥
पुत्रीरात्रौस्थिताकुत्रकिंतेमनसिवर्तते ॥३६॥

ટીકા-ને ઘરમાં આવતા વારજ તેની મા લીલાવતી કલાવતી નામની કન્યાને પુછેછે કે હે પુત્રી તું આજે આટલી રાત સુધી કયાં હતી ને શુ તારા મનમાં છે. ૩૬

कन्याकलावतीप्राहमातरंप्रतिसत्वरं ॥
द्विजालयेव्रतंमातर्दृष्टंवांछितसिद्धिदं ॥३७॥

ટીકા-કલાવતી કન્યા પોતાની માને ઉતાવળે ઉતાવળે

કેહેછે કે હે મા હું એક બ્રાહ્મણને ઘેર મનમાં ધારેલું કામ પાર પડે એવું વ્રત તથા પુજન અને કથા કરતા હતા ત્યાં બેઠી હતી ॥ ૩૭ ॥

तच्छ्रुत्वाकन्याकावाक्यंव्रतंकर्तुंसमुद्यता ॥
सामुदातुवणिग्भार्यासत्यनारायणस्यच॥३८॥

ટીકા-એ કન્યાનું બોલવું સાંભળીને લીલાવતી સાધુ-વાણિયાની સ્ત્રી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત તથા પુજન કરવા સારૂ તત્પર થઇ ॥ ૩૮ ॥

व्रतंचक्रेसैवसाध्वीबंधुभिःस्वजनैःसह ॥
भर्तृजामातरौक्षिप्रामागच्छेतांस्वमाश्रमं॥३९॥

ટીકા-ને એ મહા સતી સાધુવાણિયાનીસ્ત્રી પોતાના સગાવાહાલા ભાઇભાંડુ સાથે શ્રી સત્યદેવનું વ્રત પોતાના સ્વામી તથા જમાઇ પોતાને ઘેર જલદી આવે એવા હેતુ મનમાં ધરી પુજન કરવા લાગી ॥ ૩૯ ॥

अपराधंचमेभर्तुर्जामातुःक्षंतुमर्हसि ॥
व्रतेनानेनतुष्टोऽसौसत्यनारायणःपुनः ॥४०॥

ટીકા-એ પુજન કરતી વખતે સત્યદેવની પાસે વારેઘડી

એવો વર માગતી હતી કે હે શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભો મારા સ્વામી તથા જમાઇના અપરાધ ક્ષમા કરવાને આ પજ યોગ્યછો એવી તે લીલાવતી સાધુવાણિયાની સ્ત્રી પ્રાર્થના કરતી હતી તેથી કરીને એ વ્રત તથા પુંજનને ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભુ સંતોષ થયા ॥ ४० ॥

दर्शयामासस्वप्नंहिचंद्रकेतुंनृपोत्तम ॥
बंदिनौमोचयप्रातर्वणिजौनृपसत्तम ॥४१॥

ટીકા-ને માયારૂપી ભગવાન સત્યદેવ એમણેચંદ્રકેતુ નામના રત્નાસાર પુરનો રાજા કેજેણે લીલાવતીનોસ્વામી તથા જમાઇ એમને કેદખ નામાં મુકયા હતા તેને પોતે સ્વપ્નમાં આવી આજ્ઞા કરી કે હે રાજા તું નિરપરાધી બે વાણિયાને અભીખ નેથી છોડી મુક ॥ ४१ ॥

देयंधनंचतत्सर्वंगृहीतंयत्वयाधुना ॥
नोचेत्वांनाशयिष्यामिसराज्यधनपुत्रकं ॥४२॥

ટીકા-અને તેમનું જે સવળું તે હરણ કરી લીધેલું છે તે સઘળું તેમને પાછું આપને તેમને આદરસત્કાર કરીને વિદાયકર નહી તો તારા ધન ધાન્ય રાજપાટ સ્ત્રી પુત્ર શદ્ધી તારા કુળનો નાશ કરીશ ॥ ४२ ॥

एवमाभाष्यराजानंध्यानगम्योऽभवत्प्रभुः ॥
ततःप्रभातसमयेराजाचस्वजनैःसह ॥४३॥

ટીકા-એવું તે રાજાએ સ્વપ્નામાં કહી શ્રી સત્યદેવ અંતર ધ્યાન થઇ ગયા તે પછી રાજા પ્રભાતને સમયે પોતાના પ્રધાન વિગેરે મંડળી સાથે ॥ ૪૩ ॥

उपविश्यसभामध्येप्राहस्वप्नंजनंप्रति ॥
बद्धौमहाजनौशीघ्रंमोचयद्वौवणिकसुतौ॥४४॥

ટીકા-સભામાં સિંહાસન ઉપર બેશી સર્વ કચેરીને સ્વપ્ન કહ્યું ને સીપાઈયોને આજ્ઞા કરી કે બંદીખાને જેહુમણાં વાણીયાના પુત્ર કેદખાનાને મુકયા છે તેમને છોડી મુકો.

इतिराज्ञोवचःश्रुत्वामोचयित्वामहाजनौ ॥
समानीयनृपश्याग्रेप्राहुस्तेविनयान्विताः ४५

ટીકા-એવી રાજાની આજ્ઞા થતાંજ સીપાઇયોએ એ બેઉ જણાઓને બંદીખાનેથી છોડી રાજાની સભામાં લેઇ આવ્યા ॥ ૪૫ ॥

अत्तीतौद्वौवणिक्पुत्रोमुक्तौनिगडबंधनात् ॥
ततोमहाजनौनत्वाचंद्रकेतुंनृपोत्तमं ॥४६॥

ટીકા-ત્યાંહાં એ બેઉ બંદીખાનેથી છુટેલા વાણીયાના પુત્ર રાજાને ઘણીજ નમ્રતાથી નમસ્કાર કરેછે ॥४६॥

स्मरंतौपूर्ववृतांतनाचतुर्भयविह्वलौ ॥
राजवणिक्सुतौवीक्ष्यवचःप्रोवाचसादरं॥४७॥

ટીકા-અને પોતાનો પુર્વનો હેવાલ મનમાં લાવી ભયભીતથઇ કાંઇ પણ બોલતો નથી એવા ઘણાજ ગરીબ વાણીયાના પુત્રોને જોઇ રાજા ચંદ્રકેતુ ઘણાજ આદરભાવથી પ્રધાન વીગેરે મળીને આજ્ઞા કરેછે કે ॥ ૪૭ ॥

दैवात्प्राप्तंमहद्दुखमिदानीनास्तिवैभयं ॥
तदानिगडसंत्यागंक्षौरकर्माद्यकारयत् ॥४८॥

ટીકા-આ બે વાણિયાના પુત્રોએ આજ સુધી કર્મના અંતરાયે કરીને મોટું દુઃખ ભોગવ્યું હવે પછી એમને કાંઇપણ ભય નથી એવી આજ્ઞા થતાંજ પગની બેડીયો તોડી હજામત કરાવરાવી ॥ ૪૮ ॥

वस्त्रालंकारकंदत्वापारितोष्यन्नृपश्चतौ ॥
पुरस्कृत्यवणिक्पुत्रोवचसातोषयद्भृशं ॥४९॥

ટીકા-વસ્ત્ર અને ઘરેણા વીગેરે પેહેરાવી સંતોષીત કર્યા

અને એ બેઉ જણાને પોતાની પાસે બેસારી સારૂ ભાષણ તેમની સાથે કરી ઘણોજ સંતોષ પમાડ્યો. ॥૪૯॥

पुरानीतंतुयद्द्रव्यंद्विगुणिकृत्यदत्तवान् ॥
प्रोवाचतौततोराजागच्छसाधोनिजाश्रमं.५०

ટીકા-અને એ બેઉનું પ્રથમ જેટલુ ધન્ય હરણ કરયું હતુ તેથી બમણુ તેને આપ્યું અને ચંદ્રકેતુ રાજા કહેવા લાગ્યો કે હે જમાઇ સાથે વાણિયા હવેમાઈતમો પોતાને ઘેર જાઓ ॥૫૦॥

राजानंप्रणिपत्याहगंतव्यंत्वत्प्रसादतः ॥५१॥

આ પ્રમાણે રાજાનો હુકમ થયા પછી તરત રાજાને સાધુ વાણિયે વંદન કરીને બોલ્યો કે હવે હું આપના આશીરવાદથી મારે ઘેર જઇશ ॥૫૧॥

इति श्री स्कंधपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायणव्रतकथायांत्रातियोऽध्यायः ॥ २ ॥

॥ श्री सत्यनारायण कथा ॥

॥ सुतउवाच ॥

यात्रांतुकृतवान्साधुमंगलायनपुर्विकां ॥

ब्राह्मणायधनंदत्वातदातुनगरंययौ ॥१॥

ટીકા—સુતજી કહેછે આ પ્રમાણે સાધુ વાણિયાએ મંગળવારી જાત્રા કરીને રાજા પાસેથી મળેલા ધન્યમાંથી થોડુક બ્રાહ્મણોને ધન્ય વહેંચી આપીને પોતાને નગર વિશે આવવા સારૂ નિકળ્યો. ॥૧॥

कीयद्दुरेगतेसाधौसत्यनारायणःप्रभुः ॥

जिज्ञासाकृतवान्साधोकिमस्तितवनौस्थितं ॥

ટીકા—ત્રણે એક દુર સાધુવાણિયાનું વહાણ દરિયામાં જઈ એક ઠેકાણે લંગર કરેલુ એવું જોઈ ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણ પ્રભુને સાધુ વાણીઆને તારા વહાણમાં શું છે એ પુછવાની ઇચ્છા થઈ ॥૨॥

ततोमहाजनौमत्तौहेलायाचप्रहस्यवै ॥

कथंपृच्छसिभोदंडीनमुद्रांनेतुकिमिच्छसि२॥

ટીકા—એને પરીક્ષા ભગવાન શ્રી સત્યનારાયણદેવ સંન્યાશી બાવાનુ રૂપ લઈ જે ઠેકાણે સાધુવાણીયાએ વહાણ લંગર કરયું હતું ત્યાં આવી એ બેઉ જણાને પુછેછે તમારા વહાણમાં શું છે? એ શન્યાશી બાવાનો પ્રશ્ન સાંભળીને આ બંધીખાનેથી હમણાંજ છુટેલા મસ્તવાણીં

યાના પુત્ર એમણે એ સન્યાશી બાવાની મસ્કરી કરીને કેહેવા લાગ્યા કે હે સન્યાશી બાવા આપ અમારા રૂપી-યા લઈ જવા ઇચ્છોછો કે શું ॥૩॥

लतापत्रादिकंचैववर्ततेतरणौमम ॥
निष्ठुरंचवचःश्रुत्वासत्यंभवतुतेवचः ॥४॥

ટીકા-આવી રીતે પ્રથમ તેની મસ્કરી કરી કહે છે કે મારા વહાણમાં વેલા તથા પાંદડાં વીગેરે ભરેલાં છે એવું તેમનું કઠોર ભાષણ સાંભળી ભગવાન શ્રી સત્ય દેવે કહ્યું કે તમારૂ વચન સત્ય હજો ॥૪॥

एवमुक्त्वागतःशीघ्रंदंडीतस्यसमीपतः ॥
कियद्दुरेततोगत्वास्थितःसिंधुसमीपतः ॥५॥

ટીકા-આ પ્રમાણે ભાષણ કરીને આવેલો સંન્યાશી સાધુ વાણીયાથી આઘે જઇ દરિઆના કિનારેજ ઉભો રહયો.

गतेदंडिनिसाधुश्चकृतनित्यक्रियस्तदा ॥
उत्थितस्तरणींदृष्ट्वाविस्मयंपरमंययौः ॥६॥

ટીકા-સન્યાશીબાવો ગયો એવું જોઇને સાધુ વાણીઓ પોતાનું ખાવુ પીવુ વિગેરે નિત્યકૃત્ય કરી રહી જુવેછે તો વહાણ પાણી ઉપર તરવા લાગ્યુ આ ચમત્કાર જો-

ઇને સાધુવાણિઓ ઘણોજ વિસ્મય થયો. ॥६॥

दृष्ट्वालतांदिकंचैवमुर्च्छितोन्यपतद्भुवि ॥

लब्धसञ्ज्ञोवणिकपुत्रस्ततश्चिंतान्वितोऽभवत्

ટીકા-અને વહાણમાં જુવેછે તો બધા વેલો તથા પાંદડાં જોયાં તે જોઇને એકદમ શોકથી ભોંય ઉપર પડયો ને તે પછી ઘણીકવારે શુદ્ધ ઉપર આવ્યો અને ચિંતા કરવા લાગ્યો ॥७॥

तदातुदुहितुःकांतोवचनंचेदमब्रवीत् ॥

किमर्थंकशापोदतश्चदंडिना ॥ ८ ॥

એટલામાં તેનો જમાઇ તેને એવું બોલ્યો કે તમે શા-માટે ફિકર કરોછો તમોને હમણાંજ આવેલો શન્યાસી બાવાએ શ્રાપ આપ્યો તેથી કરીને એવું થયું ॥८॥

॥ सूतउवाच ॥

शक्यतेतेनसर्वंहिकर्तुंचात्रनसंशयः ॥

अतस्तच्छरणंयामोवांच्छितार्थोभविष्यति॥९॥

ટીકા-અને તેના બોલવાથી આ પ્રમાણે થશે એમાં કાંઇપણ સંદેહ નથી એ પ્રમાણે તેમને શરણે જઇએ એટલે

આપણું ધારેલું કામ થશે. ॥ ૯ ॥

जामातुर्वचनंश्रुत्वातत्सकाशंगस्तदा ॥

दृष्ट्वाचदाडनभक्त्यानत्वाप्रावाचसादरं॥१०॥

ટીકા-એવું જમાઇનું બોલવું સાંભળીને સાધુ વાણિયો એ સન્યાસી જ્યાં હતોત્યાં તેની પાસે જઇને સાસ્ટાંગ નમસ્કાર કરીને ભકિતપુર્વક આદરસત્કારથી બોલેછે કે૧૦

क्षमस्वचपराधंमेयदुक्तंतवसान्निधौ ॥

एवंपुनःपुनर्नत्वमहाशोकाकुलोऽभवत् ॥११॥

ટીકા-હે યતિશ્વર મહારાજ મારા અપરાધનીક્ષમા કરો એવું વારંવાર કેહેછે ને કેહેછે કે જે હું આપની પાસે બોલ્યો તેનીક્ષમા કરો એવું બોલી ઘણા શોકથી આકુળ વ્યાકુળ થયો. ॥ ૧૧ ॥

प्रोवाचवचनंदंडीविलपंतंविलोक्यच ॥

मारोदीःश्रृणुमद्वाक्यममपुजाबाह्यमुखः ॥१२॥

એવું જોઇને તે યતિશ્વર સંન્યાશી કેહેછે અરે હે વાણીયા તું રોમાં તું મારી પુજાથી બહિર મુખ થયો. ૧૨

ममज्ञोयाचदुर्बुद्धेलब्धंदुःखंमुहुर्मुहुः ॥

तच्छ्रुत्वाभगवद्वाक्यंस्तुतिंकर्तुंसमुद्यतः ॥१३॥

ટીકા-અને હે દુષ્ટ બુદ્ધિવાળા તને મારી આજ્ઞાથીજ ઘણા દુઃખો ભોગવવાં પડ્યાં એવું પરબ્રહ્મ ભગવાનનું વાકય સાંભળીને સાધુવાણિયો શ્રી સત્યદેવની વિનંતી કરવા લાગ્યો ॥ ૧૩ ॥

॥ साधुरुवाच ॥

त्वन्मयामोहिताःसर्वेब्रह्माद्यास्त्रिदिवौकसः ॥
नजानंतिगुणान्रूपंतवाश्चर्यमिदंप्रभो ॥१४॥

ટીકા-સાધુવાણિયો કહેછે હે દેવ આપની માયા થકી બ્રહ્માદિ સર્વ દેવ મોહિત થયાછે અને એ દેવ છતાં પણ હે પ્રભુ આપના રૂપ ગુણાદિ વૈભવ જાણતા નથી એ મોટું આશ્ચર્ય જેવુંછે ॥ ૧૪ ॥

मुढोऽहंत्वांकथंजानेमोहितस्तवमायया ॥
प्रसिदपुजयिष्यामियथाविभवविस्तरैः॥१५॥

ટીકા-હું તો એક પામર માણસ અને તારૂં મારૂં આ માયા જાણનારોછું આપને ક્યાંથી જાણું એવો હું અજ્ઞાનુંછે માટે મારાઉપર પ્રસન્ન થાઓ પછી હું આપની મારી સંપત્તની વડાઇ પ્રમાણે વિધિ વિધાનથી પુજા કરીશ ॥૧૫॥

पुरावित्तंचतत्सर्वंत्राहिमांशरणागतं ॥
श्रुत्वाभक्तियुत्तंवाक्यपरितुष्टाजनार्दनः ॥१६॥

ટીકા-હું મારા વહાણમાં ધન્ય વિગેરે છતાં કપટ ભાવ-થી ખોટું બોલ્યો એ માટે હે ઇશ્વર તે થકી મારૂ રક્ષણ કરનાર આપ સમર્થ છો એવું ભક્તિભાવનુ સાધુવાણી-યાનું વચન સાંભળીને ભગવાન શ્રી સત્યદેવ સંતોષ પામ્યા અને એ સાધુવાણિયાને તેને મનવાંચ્છિત ફળ આપી ભગવાન અંતરધ્યાન થયા ॥૧૬॥

वरंचवांछितंदत्वातत्रैवांतरदधेहरिः ॥
ततोनावंसमारुह्यदृष्ट्वावित्तंप्रपूरितां ॥१७॥

ટીકા-એટલામાં સાધુવાણિઓ જુવેછે તો પોતાનું વ-હાણ પ્રથમ પ્રમાણે ધનથી ભરેલું છે ॥૧૭॥

कृपयासत्यदेवस्यसफलंवांछितंमम ॥
इत्युक्तास्वजनैःसार्द्धंपूजांकृत्वायथाविधि॥१८॥

ટીકા-આવું આશ્ચર્ય જોતાંજ સાધુવાણિયો કેહેછે શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદ થકી મારૂ ઇચ્છિત પૂર્ણ થયું એવું બો-લી ત્યાં જે તેના સગાંવાહાલાં હતાં તે સાથે યથાવિધી શ્રી સત્યદેવનું પુજન કર્યું. ॥૧૮॥

हर्षेणचाभवत्पूर्णःसत्यदेवसादतः ॥
नावंसंयोज्ययत्नेनस्यदेशगमनंकृतम् ॥१९॥

ટીકા-તે પછી એ સાધુવાણિયો સત્યદેવની કૃપાથી સુખી થયો અને વાહાણ તૈયાર કરાવી પોતાને દેશ જવા સારૂ નિકળ્યો. ॥ ૧૯॥

साधुर्जामातरंप्राहपस्यरत्नपुरीमम ॥
दूतचप्रेषयामासनिजवितस्यरक्षकं ॥२०॥

ટીકા-વાહાણમાં બેઠેલા જમાઇને સસરો કહેછેકે હે જમાઇરાજ મારી રત્નસારપુરી નગરી દેખાયછે ને જુવો એવું કરીને પોતાના ધનનુ રક્ષણ કરનાર સિપાઈયોમાંથી એક સિપાઇને પોતાને ઘેર પોતે આવ્યાનું વર્તમાન કહેવા સારૂ મોકલ્યો. ૨૦

दूतोऽसौनगरंगत्वासाधुभार्याविलोक्यच ॥
प्रोवाचवांच्छितंवाक्यंनत्वाबद्धांजालिस्तदा ॥

ટીકા-એ વહાણમાંથી ઉતરેલા સિપાઈયે રત્નસારપુરી નગરમાં જઇ સાધુવાણિયાને ઘેર સાધુવાણિયાની સ્ત્રીને તેની આગળ હાથ જોડયા તે વખતે તે સ્ત્રિ પોતાના સ્વામી તથા જમાઇ આવવાની ઇચ્છા કરતી હતી॥૨૧॥

निकटेनगरस्यैवजामात्रासाहितोवाणिक ॥
आगतोबंधुवर्गैश्चवित्तैश्चबहुभिर्युतः ॥२२॥

टीका-तेज એ સિપાઇએ કહયું કે આપના સ્વામી આપના નગરની સમીપમાં જમાઇ તથા બંધુ વર્ગસાથે ઘણુ ધન કમાઇને આવ્યા છે. ॥ २२॥

श्रुत्वादूतमुखाद्वाक्यंमहाहर्षवतीसती ॥
सत्यपूजाततःकृत्वाप्रोवाचतनुजांप्रती ॥२३॥

ટીકા-એ સિપાઇના મોંનું બોલવું સાંભળીને એ સતી વાણિયાની સ્ત્રી ઘણી હર્ષમાન થઇ અને શ્રી સત્યદેવનું તેજ વખતે પુજન કરીને પોતાની કન્યાને કહેવા લાગી. ર ૩

व्रजामिशीघ्रमागच्छसाधुसंदर्शनायच ॥
इतिमातृवचःश्रुत्वाव्रतकृत्वासमाप्यच ॥२४॥

ટીકા-કે હે મારી વાહાલી કન્યા હું સ્વામનક દર્શ માટે પ્રથમ જાઉછું તું તારા બાપનું દર્શન કરવા આવ એવું માનું વચન સાંભળીને કલાવતી કન્યાએ શ્રી સત્યનારાયણના વ્રતની સમાપ્તિ કરી. ॥ २४ ॥

प्रसादंचपरित्यज्यगतासापिपतिंप्रति ॥

तेनरुष्टःसत्यदेवोभर्तारंतरणींतथा ॥२५॥

ટીકા-અને પ્રસાદ લીધા વગર પોતાના સ્વામિનું દર્શન કરવા તત્પર થઇને તરત ગઇ તે અપમાને કરીને શ્રી સત્યદેવ તેના ઉપર કોપાયમાન થયા અને તેનો સ્વામિ જે વાહાણમાં હતો તે ઇંજ બધુ ધન હતું તેજ વાહાણ જમાઇ ધન સાથે ॥ ૨૫॥

संहृत्यचधनैःसर्द्धजलेतस्यावमज्जयन् ॥

ततःकलावतिकन्यानविलोक्यनिजंपतिं॥२६॥

ટીકા-દરીઆમાં અદ્રશ્ય થઇ ગયું તે પછી ઘણીજ જલદીથી આવેલી કલાવતી કન્યાએ પોતાના સ્વામીને દિઠો નહી ॥ ૨૬॥

शोकेनमहतातत्ररुदतीचापतद्भुवि ॥

दृष्ट्वातथाविधानावंकन्याचबहुदुःखिता॥२७

ટીકા-તે ઉપરથી તેને એટલું તો દુખ અને શોક થયો કે જેમ પવનથી કેળનું ઝાડ એકદમ ભોંય ઉપર પડે છે તેમ એ એકાએક રોતીરોતી ભોંય ઉપર પડી આ પ્રમાણે વાહાણના તથા કન્યાના હેવાલ જોઇ ॥ ૨૭॥

भीतेनमनसासाधुःकिमाश्चर्यमिदंभवेत् ॥

चिंत्यमानाश्चतेसर्वेबभूवुस्तारिवाहका ॥२८॥

ટીકા-ગભરાઇ ગયેલા મનનો સાધુવાણીયો કહેછેકે આ
શું આશ્ચર્યછે તેમ વાહાણવાળા પણ ગભરાઇ ગયા ૨૮

ततोलीलावतीकन्यादृष्ट्वासाविह्वलाभवत् ॥
विललापातिदुःखेनभर्तारंचेदमब्रवीत् ॥२९॥

ટીકા-પછી લીલાવતી પોતાની કન્યા ભયભ્રાંત થયેલી
જોઇ દુઃખથી ઘણોજ વિલાપ કરી પોતાનાસ્વામિને કહેછે

इदानींनौकयासार्द्धंकथंसोऽभूदलक्षितः ॥
नजानेकस्यदेवस्यहेलयाचैवसाहृता ॥३०॥

ટીકા-જોતાં જોતાંમાં વાહાણમાં આપણો જમાઇ વા-
હાણ સાથે અદ્રસ્ય થઇ ગયો એતો કાંઇપણ કારણ છે
આવા કોઇ દેવનો અપરાધ થવાથી એ દેવે એ વાહા-
ણ હરણરૂપ અદ્રસ્ય કરયું નહી હોય ॥ ૩૦ ॥

सत्यदेवस्यमहात्म्यंज्ञातुंवाकेनशक्यते ॥
इत्युक्त्वाविललापैवततश्चस्वजनैःसह ॥३१॥

ટીકા-અથવા શ્રી સત્યદેવનું મહાતમ જાણવાને કોણ
શક્તિમાનછે એવું કહીને ઘણા લોકો મળીને ઘણો શોક

કરી રડવા લાગી. ॥ ३१ ॥

ततोलीलावतीकन्याक्रोडेकृत्वारुरोदह ॥
ततःकलावतीकन्यानष्टेस्वामिनिदुःखिता ३२।

ટીકા-અને પછી પોતાની કન્યા કલાવતીને ખોળે બેસારી ઘણા વખત સુધી દુઃખથી રડવા લાગી તે જોઇ કલાવતીએ પોતાનો સ્વામી મરી ગયોછે એવુ ધારીને. ૩૨

गृहीत्वापादुकांतस्याऽनुगंतुंचमनोदधे ॥
कन्यायाश्चरितंदृष्ट्वासभार्यःसज्जनोवणिक् ३३

ટીકા-પોતાના સ્વામિની પાદુકાઓ લેઇ તે સાથે પોતે સતી થવાને તૈયાર થઇ એ કન્યા કલાવતી પોતાનો સ્વામીની પાદુકાઓ સાથે બળી મરવાનો નિશ્ચય જોઇ સ્ત્રી સાથે સાધુવાણીઓ. ॥ ૩૩ ॥

अतिशोकेनसंतप्तश्चिंतयामासधर्मवित् ॥
हृतंवासत्यदेवेनभ्रांतोहंसत्यमायया ॥३४॥

ટીકા-ઘણા શોકથી ત્રાસ પામેલો એવો ધર્મ વિચારથી ચિંતા કરીને બોલેછે શું ? શ્રી સત્યદેવે તો એનું હરણ કરયું નહી હોય અને તેમની માયા થકી મોહિત થઇને તે મેત હું જાણતો નથી. ॥ ૩૪ ॥

सत्यपूजाकरिष्यमियथाविभववविस्तरैः ॥

इतिसर्वंनृसमाहूयकथयित्वामनोरथं ॥३५॥

ટીકા-તો આ કામને વાસ્તે ઘણુંજ ધન ખરચીને એ શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરીશ એવું બધાજણને પાસે બોલાવી પોતાનો મનોરથ કહયો. ॥ ૩૫ ॥

नत्वाचदंडवद्भूमौसत्यदेवंपुनःपुन ॥

ततस्तुष्टःसत्यदेवोदीनानांपरिपालकः ॥३६॥

ટીકા-અને શ્રી સત્યદેવને વારેઘડીયે દંડ જેવા નમસ્કાર કરવા લાગ્યો એવો સાધુવાણીયો અનન્ય ભાવથી શ્રી સત્યદેવને શરણે ગયો તેથી શ્રી સત્યદેવ જે દીનજનોને પાળવાનો સમશેર ફેરવનારા તે સંતુષ્ટ થયા. ॥ ૩૬ ॥

जगादवचनंचैनंकृपयाभक्तवत्सलः ॥

त्यक्त्वाप्रसादंतेकन्यापतिंद्रष्टुंसमागता ॥

ટીકા આકાશમાંથી અશરીર વાણીથી સાધુવાણીયાને ભક્તવત્સલ ભગવાન કૃપાથી કેહેવા લાગ્યા કે અરે એ સાધુવાણીયા તારી કન્યા મારૂં પુજન કરીને પ્રસાદ ખાધા વગર પોતાના સ્વામીના મોહથી ઉતાવળી થતી આવી ૩૭

अतोऽदृष्टोऽभवतस्याःकन्यकायाःपतिर्ध्रुवम्॥

गृहंगत्वाप्रसादंचभुक्त्वासायातिचेत्पुनः।३८।

ટીકા-આ કારણથી તેનો સ્વામી આ સમુદ્રમાં અદ્રશ્ય થયો છે એમાં કાંઇ સંદેહ નથી તે માટે જો એ ઘેર જઇ પ્રસાદ ખાઇ પાછી આવશે ॥ ૩૮ ॥

लब्धभर्त्रीसुतासाधोभविष्यतिनसंशयः ॥

कन्यकाताद्दशंवाक्यंश्रुत्वागगनमंडलात्॥३९।

ટીકા-તો આ તારી કન્યા તેના સ્વામીને જોશે એમાં લગારે પણ તું સંદેહ માનીશ નહીં. ॥ ૩૯ ॥

क्षिप्रंतदागृहंगत्वाप्रसादंचबुभोजसा ॥

सापश्चात्पुनरागत्यददर्शसजनंपति ॥४०॥

ટીકા-એવા અશરીર આકાશમાંના વાક્યો સાંભળતાં વારજ કલાવતી જલદીથી પોતાને ઘેર જઇ પ્રસાદ ખાઇ પાછી પોતાને ઠેકાણે આવીને જુવે તો તેજ વખતે સ્વજન અને પોતાનો સ્વામી તેની નજરે પડયો ॥ ૪૦ ॥

ततःकलावतीकन्याजगादपितरंप्रति ॥

इदानींचगृहंयाहिविलंबकुरुषेकथं ॥४१॥

ટીકા-તે પછી એ કલાવતી કન્યા પોતાના બાપને કહેછે કે હે તાત હવે જલદી આપને ઘેર પધારો શા માટે વિલંબ કરોછો ॥ ४१ ॥

तच्छ्रुत्वाकन्यकावाक्यंसंतुष्टोऽभुद्वणिकसुतः।
पूजनंसत्यदेवस्यकृत्वाविधिविधानतः ॥४२॥

ટીકા-એવું કન્યાનું મધુર ભાષણ સાંભળીને સાધુવાણીયો આનંદ પામ્યો અને પછી વિધી વિધાનથી શ્રી સત્યદેવનું પુજન કર્યું ॥ ४२ ॥

धनैर्बंधुगुणैःसार्द्धंजगामानिजमंदिरं ॥
पौर्णमास्याचसंक्रांतौकृतवान्सत्यपूजनं॥४३॥

ટીકા-અને ઘણુ ધન્ય અને પોતાના સગાવાલા ઇષ્ટ મિત્ર સાથે પોતાને ઘેર આવ્યો અને તે પછી દરેક પુનમે સુર્ય સંક્રાંતિને દિવસે શ્રી સત્યદેવનું પુજન કરતો॥४३॥

इहलोकेसुखंभुक्त्वाचांतेसत्यपुरंययौ ॥४४॥

ટીકા-તે થકી એ સાધુવાણીયો આ મનુષ્ય લોકમાંનાં સર્વ સુખ ભોગવી અને મરણ પછી શ્રી સત્યપુરને વિશે ગયો ॥ ४४ ॥

इति श्री स्कंधपुराणे रेवाखंडे सत्यनारायणव्रतकथायांचतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥

॥ श्री सत्यनारायण कथा ॥

॥ सुतउवाच ॥

अथान्यच्चप्रवक्ष्यामिश्रुणुध्वंमुनिसत्तमाः ॥
आसीतुंगध्वजोराजाप्रजापालनतत्परः ॥१॥

ટીકા-સુતજી કહેછે હે મુનિ શ્રેષ્ટજી શ્રી સત્યદેવ વિશે એથી પણ બીજો એક ઇતીહાસ કહુંછું તે સાંભળો। પુર્વે અંગધ્વજ નામનો રાજા પ્રજાનું પાલણ કરવાને તતપર એવો હતો. ॥૧॥

प्रसादंसत्यदवेस्यत्यक्त्वादुःखमवापस ॥
एकदासवनंगत्वाहत्वाबहुविधान्पशुन् ॥२॥

ટીકા-એ રાજાએ શ્રી સત્યદેવનો પ્રસાદ છાંડયો આ દોષથી ઘણોજ દુખ પામ્યો। તે એવું કે એક દિવસે તે રાજા હરણનો શિકાર કરવા વનમાં જઇ ઘણા પશુનેમારી ૨

आगत्यवटमूलंचष्टासत्यदस्यपूजनं ॥
गोपाःसंतुष्टभक्तियुक्ताःसबांधवाः ॥३॥

ટીકા-એક વડના ઝાડના થડ નજીક આવ્યો અને શ્રી સત્યદેવનું પુજન થતું તેણે જોયું એ પુજન ગોપગણ એ-

ટલે ગોવાળીયા સરવે પોતાના ભાઇબંધો સાથે ભકિતથી કરતા હતા ॥ ૩ ॥

राजादृष्ट्वातुदर्पेणनगत्वातनंनामसः ॥
ततोगोपगणाःसर्वेप्रसादंनृपसन्निधौ ॥४॥

ટીકા-તે જોઇને પણ રાજા તેમની પાસે ગયો નહી તેમ દુરથી પણ તેણે માથાથી નમસ્કાર કર્યો નહી તો પણ એ ગોપગણોએ પુજનકરયાપછીપ્રસાદ રાજાની પાસે મુકી

संस्थाप्यपुनरागत्यभुक्त्वासर्वेयथेप्सितं ॥
ततःप्रसादंसत्यज्यराजादुःखमवापसः ॥५॥

ટીકા-બધા પાછાઆવ્યાઅનેપ્રસાદ ખાઇ પરમઆનંદમાં રહ્યા. આણીગમ રાજાએ એ પ્રસાદ ન લેતાં ત્યાંજ રેહેવા દીધો એ કારણથી એ ઘણોજ દુખ પામ્યો. ૫

तस्यपुत्रशतंनष्टंधनधान्यादिकंचयत् ॥
सत्यदेवेनतत्सर्वंनाशितंममनिश्चितं ॥६॥

ટીકા-તેના સો પુત્ર મરી ગયા ધનધાન્ય ઇત્યાદિ જે કાંઇ હતું તે બધું જતું રહ્યું ત્યારે તે રાજાના મનમાં વિચાર ઉત્પન્ન થયો કે મારૂં આ સર્વ શ્રી સત્યદેવેજ નિશ્ચે હરણ કર્યું છે. ॥ ૬ ॥

अतस्तत्रैवगच्छामियत्रदेवश्यपूजनं ॥
मनसातुविनिश्चित्यययौगोपालसन्निधौ ॥७॥

ટીકા-એ માટે હવે જ્યાં શ્રી સત્યદેવનું પુજન હશે ત્યાંજ હું જઇશ એવું મનમાં લાવીને રાજા ગોપગણ પાસે આવ્યો.

ततोऽसौसत्यदेवश्यपूजागोपगणैःसह ॥
भक्तिश्रद्धान्वितोभूत्वाचकारविधिनानृपः॥८॥

ટીકા-અને ભક્તિથી એ ગોપગણ સાથે શ્રી સત્યદેવ-નું પુજન કરવા લાગ્યો ॥ ૮ ॥

सत्यदेवप्रसादेनधनपुत्रान्वितोऽभवत् ॥
इहलोकेसुखंभुक्त्वाचातेसत्यपुरंययौ ॥९॥

ટીકા તે પછી શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી એ રાજા ધન તથા પુત્રવાન થયો અને આ મનુષ્ય લોકમાંના સર્વ સુખ ભોગવીને અંતે સત્યપુરને વિશે ગયો ॥ ૯ ॥

यइदंकुरुतेसत्यव्रतंपरमदुर्लभं ॥
शृणोतिचकथांपुण्यांभक्तियुक्तःफलप्रदां॥१०॥

ટીકા-આવું આ ઘણું દુર્લભ શ્રી સત્યનારાયણ વ્રત જે

કોઇ સ્વીકારે છે અથવા જે કોઇ ભક્તિપુર્વક પુણ્ય અને ફળ આવી આપનાર શ્રી સત્યનારણની કથા સાંભળેછે ૧૦

धनधान्यादिकंतस्यभवेत्सत्यप्रसादतः ॥
दरिद्रोलभतेवित्तंबद्धोमुच्यतेबंधनात् ॥११॥

ટીકા-તેનેભગવાન શ્રી સત્યદેવના પ્રસાદથી ધનધાન્ય વિગેરે સંપત્તી પ્રાપ્ત થાયછે દરિદ્રી હોય તેને ધનલાભ થાયછે બંદીખાને પડયો હોય તો તેથીમુકતથાયછે૧૧

भीतोभयात्प्रमुच्यतेसत्यमेवनसंशयः ॥
ईप्सितंचफलभुक्त्वाचांतेसत्यपुरंव्रजत् ॥१२॥

ટીકા-જેને ભયપ્રાપ્ત થયું હોય તો તે ભયથકી મુકત થાય આ સત્યછે એમાં કાંઇપણ સંદેહ નથી શ્રી સત્યદેવનું વ્રત કરનારો માણુસ આ લોકને વિશે સરવ સુખ ભોગવી અંતે સત્યપુર એટલે વૈકુંઠને વિશે જાયછે ૧૨

इतिवःकथितंविप्राःसत्यनारायणव्रतं ॥
यत्कृत्वासर्वदुःखेभ्योमुक्तोभवतिमानवः॥१३॥

ટીકા-સુતજી કહેછે હે શૈનક આદી રૂષિઓ આ પ્રમાણે આપને શ્રી સત્યનારાયણ વ્રત કહ્યુ તે વ્રત કર્યા થકી માણુસ સર્વ દુખથકી મુકત થાયછે. ॥ ૧૩ ॥

विशेषतःकलियुगेसत्यपूजाफलप्रदा ॥
केचित्कालंवदिष्यंतिसत्यमीशंतमेवच ॥१४॥
टीका-तेमां मुख्यत्वे करीने आघोर कलियुगमां फळ आपनारी आ श्री सत्यदेवनी पुजाज समर्थछे केटलाएक दीवस सुधी आ सत्यनारायणने (सत्यइश) एवुं कहेछे

सत्यनारायणंकेचित्सत्यदेवंतथापरे ॥
नानारूपधरोभूत्वासर्वेषामीप्सितप्रदः ॥१५॥
टीका-कोइ सत्यनारायण कोइ सत्यदेव एवु तेने कहेछे पण ए भगवान अनेक रुप धारण करीने सर्व जीव मात्रना इच्छीत फळ आपनारा ॥ १५ ॥

भविष्यतिकलौसत्यव्रतंरूपीसनातन ॥
यइदंपठतेनित्यंशृणोतिमुनिसत्तमाः ॥१६॥
टीका-ने कलियुगने विशे तो सनातन एटले त्रिकाळ व्रत रुपि एवो थशे आ सत्यनारायण व्रत कथानो जेकोइ नित्य पाठ अगर श्रवण करे तो तेने सुतजी कहेछेहे शौनक आदी मुनीओ श्री सत्यदेवना प्रसादथी सर्वपापो जतां रहेछे. सत्यंनस्यंतिपापानिसत्सदेवप्रसादतः ॥ इतिश्री स्कंधपुराणेरेवाखंडेश्रीसत्यनारायणव्रतकथायांपचमोऽध्यायः श्री सत्यनारायणार्पणमस्तु.

॥७॥ काष्टना अग्निये जित नव भासता भने प्रि॰॥८॥
पर्येकनंश न प्रकाशेता॥९॥

॥ढाल.॥

प्रकाशो नक्षत्र ज्यां थकी जेम, प्रगट पामे सहु अर्थ॥ज्ञानु-
जो आंपो मीये आनंदरो, ए लोगनो लुठाप्रथा॥१॥
॥औदारा सरखा लोगने रे, पापरीजे के खोदीजे॥प्रत्य
स पावकुपरहरी रहीए, पथ्थर मां रीर कोडीजे॥२॥डीयथ
डाहापणजाकुहरीनुं, जमने पत्रि लोगनी॥कुमनलडि
यंडुं थकतो, मार्ग भोनसंलोगनी॥३॥जेम कुलुंकतुं
त्यारे, प्रथमथी रीढ पाणीयां॥कयुं कहेवानुं नथ रह्युं, लुंठो

ला॰ नयण हत्या ऊपर, तेम सैंहेलो कह्यापियो।।अे
यामां अंक मधुपुरथी, त्रमर लमतो आवियो।।२।।ते
करे गुणगुण शब्द मधुरो, जेहे अंगणा अंगने।।कर-
ण समज्या मनी अहे, मरम वायक त्रंगने।।३।।अल्या
मधूप अठमां आव्यो रहे, ठेतबार तारो न जाणियत
तुं शोणो छे ते हवे कपटी, पीत्युं मारे जाणीजे
।।४।।तें अंगाऊ ज्यां बहु कुमलण लमरा, प्रीत करी पीत ज
गयो।।करी नीरस नलिनी सघणां, गरज सरी ऊडीग
यो।।५।।तारूं संपे चित्त योरयुं नहीं, पेला अेडुरनामां म
न ठरयुं।।हयाना मनु प्राणवल्लभ्ने, तारी पेठे सकुरयुं।।६।।

पद. १९ मुं.

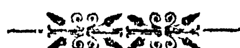
जीज्यां जीज्या जाणियां ॥ शाहसार तकरी जोऊमां, ते
नीगा परीरथी ना मटे ॥ दयाना प्रभु प्राणवल्लभ,
जावुं उरथुं ना घटे ॥५॥

पद. १८ मुं.

मारखी घाखां हुतां न्यारे मनमांहे जो ॥ त्यारे रीहरा-
ण्यां तां भजतां वनमांहे जो ॥१॥ घरीने गोपरधनरी
दने वाज्यां जो ॥ आहुः अथी त्लजां मरणप माज्यां जो
॥२॥ हरलीजेऊ पातो नाप्रगर केहेपाय जो ॥ गागरमां
नघ सागर समाय जो ॥ ओमणी तो रह्यां हुतां छेहेनी
आगे जो ॥ जीत्नं घणां ल्ले ॥ लवणे लागे जो ॥३॥

॥ तराण. ॥

જાહેર ખબર.



સર્વે લોકોને ખબર આપવામાં આવે છે કે અમારી દુકાનેથી નીચે લખેલાં પુસ્તકો વેચાથી મળશે.

	રૂ. આ. પા.
ભરતહરીના નાટકનાં ગાયન...	૦—૨—૦
હરીશ્ચંદ્ર ને તારામતીના નાટકનાં ગાયન	૦—૨—૦
બાસુદીપુરીનો ફારસ...	૦—૧—૦
ગોપીચંદ રાજાના નાટકનાં ગાયન...	૦—૨—૦
રાણકદેવીના નાટકનાં ગાયનો.	૦—૨—૦
શુરવીર વનરાજ ચાવડાના નાટકનાં ગાયનો.	૦—૨—૦
હરીરસ.	૦—૧—૦
હરીશ્ચંદ્રનો રાશ ગુજરાતી.	૦—૪—૦
મહારાજા દુલીપસિંહ વિજ્યા કુંમારી નાટક.	૦—૩—૦
અફીણ વિશે કડવા કણબીની વાર્તા.	૦—૨—૦

આ શીવાય વૈશ્નવ ધર્મનાં તથા જૈન ધર્મનાં પુસ્તકો, વારતાઓ તથા સરકારી ચોપડાઓ વીગેરે બીજી ઘણી જાતનાં પુસ્તકો અમારી દુકાનેથી રોકડી કીમતે વેચાથી મળશે. જેઓને જોઇએ તેમણે પોસ્ટપેડ કાગળ લખવો નોટપેડ પત્ર લેવામાં આવશે નહીં.

હરીશ્ચંદ્ર નાટક મોટુ ચીતર સાથે. કીમત ૦—૬—૦

બુ. છોટાલાલ છગનલાલ તથા કેશવલાલ હરીલાલ.

ને ત્યાંથી મળશે. ઠે. અમદાવાદ રીચીરોડ ઉપર.

